

४७

पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति, भोगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

नेपाल संवत् १९४० कौलाश्वः/२०७७ कार्तिक १/२०२० Oct./ ल्याः २१, दाँः२

मोहनी नखा २०७७

हुलमुल मयासे मः काथं पुजाजक याड डाय्कय

खवप अस्पतालया डागुगू तला ढलान जुल

(२०७७ असोज १८ गते)

कोरोना लवय मपुंक पाडः तय्ता सिद्धिगणेश साकोस पाखं ग्वाहाली

(२०७७ असोज १९ गते)

; DkfbSlo

@)&& sllt\$! , c^a\$ \$&, jif@

हुलमुल मयासें छँ छँ सं चवड मोहनी नखा मानेयाय्

नेपःमि पिनिगु तः हांगु मोहनी नखा थव हे कार्तिक १ गते निसें नलास्वाड न्ह्याकिगु जुल । नलास्वां चहे निसें पाँचा वाय्गु पुन्ही (कोजाग्रत पुन्ही) तक न्ह्याइगु थुगु मोहनी नखा थुगुसी बिस्कं पहलं डाय्के मालिगु खाने दतः ।

हलिमय डांकः, पुडः कोरोनां तस्कं महामारी काथं ग्यापुसे च्वंगु इलय् अः हलिमयया सकल जनतात थुगु ल्वय खाड तस्कं ग्याड च्वंगु दः । थं मथ्यं हिं छगू लाख स्वयो अःपः मनूतय्गु ज्यान काय् धुंकगु थुगु ल्वय भीगु नेपः देशय् नं डाडः पुडः वयो च्वंगु दः । स्वनिगः अः कोरोनाया दुकु थें जुय धुंकल । देशय् दुनय् छन्हु खय् वइपुं फुक्क कोरोना ल्वगीत मध्ये बच्छी स्वयो अपः स्वनिगलय् खानय् दय् धुंकल । अपलं मनू मुडः च्वंगु घना बस्तीया स्वनिगलय् न्हिँ या न्हि थं द्रलंद्र ल्वगि त खानय् दयो वगुलिं अः लिपाया ई तस्कं ग्यापुगु भयावह स्थिति वैगुया लक्षण खः । थौं थथेयाड सङ्क्रमण अप्वयो वगुया अर्थ धमाधम सीगु ल्या नं अप्वयो वैगु पक्का खः दक धाय्फः ।

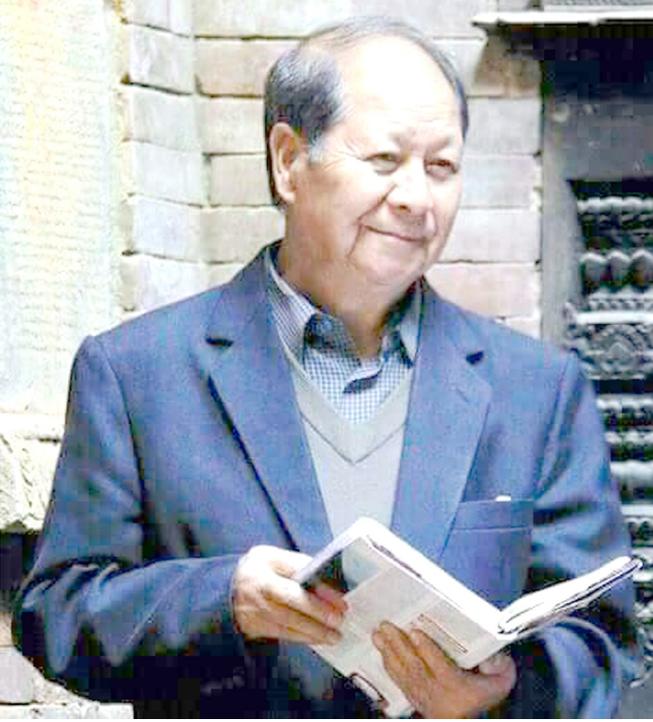
ख्वप नगरपालिकां नगरबासी पिनिगु जीवनया सुरक्षा याय्गु मतिं मोहनी ज्वः छि हुलमुल याकय् मबियता जनतातय्सं थुइगु काथं माइकिड याड, सूचं पिथाड, वयो च्वंगु दः । नपां मोहनीया मू पुजा काथं याइगु तलेजुया पुजायाता छुं नं भ्वछ्य (बली) मब्युसें मःकाथं पुजाजक याड क्वचाय्केगु खाँ पुजानपां स्वापु दःपुं मनूत नपां बैठकय् सल्लाबल्लायाड नगरपालिकां क्वः छ्यगु खः । गुठी संस्थान पाखं जक नलास्वां चहे निसें पाँचावाय्गु कोजाग्रत पुन्ही तक खय् तलेजुइ पुजा याय्ता स्वीछम्हा थू मेँ, खुइम्हा दुगु, स्वीम्हा हायँ पुजाबलय् बली बियता यंकः बियमःगु परम्परा दः । नपां सर्वसाधारण जनतां भ्वछ्य (बली) बियगु चलन दः । तलेजुई दुनयँ सर्वसाधारण मनू त दूमकसिं पुजानपां स्वापु दःपुं मनू तय्ताजक नगरपालिकां पासया ब्यवस्था याड वियगु निर्णय काथं बिय धुंकगु दः । अथेहे मोहनीया इलय् हुलमुल मयाकय्ता ख्वप नगरपालिकां नवरातनपां स्वापु दःपुं शक्ति पिठय् जुइगु स्वंतकि तानिगु मेला, पुजा, अष्टमी, नवमी, दशमीया पुजा, नवदुर्गाया पुजा, खँमेँ ब्वाकिगु जात्रात मः काथं जक तस्कं सुरक्षित जुयो डाय्केता नगरबासीपिन्ता इनाप याड च्वंगु दः ।

मोहनी नखा छगू तः हांगु नखा खः । मोहनी बलय् हाँय्पुकः डाय्केगु नामय् हुलमुलयाड जूल धःसा थौं या थजगु ग्यापुगु इलय् ल्वचं संक्रमित मयाई दक धाय् फेँ मखु । उकिं अः हुलमुल मयासें, छँसं चवड च्वनय्गु, कोरोनां मथिइक च्वनय्गु अःपुगु उपाय खः।

कोरोना ल्वय्या दुकुथें जुय धुंकगु स्वनिगलय् थी थी ज्याया निंतिं चवड च्वंपुं स्वनिगः पिनय्या मनूत नं स्वनिगः त्वः तः मवानय्गु बुद्धिमानी जुई । थुइकं मथुइकं दशमी डाय्केगु त्वहः तयो थः थः गु छँ ल्याहाँ वांसा कोरोना ल्वयया पुसा गामय गामय नं ह्वलय् थें जुई । स्वनिगलय् देशादेछीया मनूत चवड च्वंगुलिं दशमीया कारणं देशय् ब्याकः कोरोना ल्वय ह्वलय् यंक पुंकय्गु थें जुइगु खायँ बिचः याय्मः । थजगु खायँ फुक्क नागरिकपुं सचेत जुयमः । दशमी बलय् अपलं मनूतय्सं स्वनिगः त्वः तः छँ वानिगु सम्भावना दःगुलिं थुगु इलय् नेपःया सरकारं लकडाउन वा निषेधाज्ञा जारी याड मनूत द्रहँ प्यहँ वय मदय्केगुलि बिचः याय्गु बुद्धिमानी जुई । अः कोरोना ल्वय अपलं डांकय् मबिय्गु थव छगू बांलागु उपाय जुय फः । सकलें छँनं प्याहाँ मवासें छँ छँ सं चवड मोहनी नखा मानय् याय । मोहनी नखाया भिन्तुना ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वजू, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६१३०४३, ई-मेल- khwopapau@gmail.com

छु फुक्क यथार्थवादी साहित्य प्रगतिशील जुइला ?

हरि बहादुर श्रेष्ठ (का.रोहित)

थुगु च्वसु 'जनताको साहित्य र साहित्यकार' साफूतिं कायो भाय् हिलागु जुल । तस्कं नां जःम्हा, हानेबहम्हा प्रगतिशील च्वमि हरि बहादुर श्रेष्ठ (का. रोहित) जुं च्वयो द्यूगु उगु साफू न्हापांगु पिथना वि.सं २०३८ भाद्र महिनाय् जनलेखक संघ पाखं, नेकगु पिथना सन १९७६ भाद्र महिनाय् जनताको साहित्य प्रकाशन बागमती अञ्चल पाखं व स्वकगु वि.सं. २०५८ जेष्ठ महिनाय् नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघ ख्वप पाखं पिथांगु खः । जनताया साहित्यकार जुइपिन्ता छगू लाँपु क्यनय्गु काथंया थुगु साफूया मू थौं नं उलिहे च्वय्ला । समसामयिक विषयसं दसु नपां बियो च्वयो द्यूगु थुगु साफूया च्वसु त अपलं प्रगतिशील च्वमि पिसं थौं नं उलिहे ज्वः मदुगु काथं डाल वयो च्वंगु दः । वहे खाँयाता बिचः याड साहित्यया उर्वर ई थुगु महिनानिसं नं न्ह्याइगुलिं छु च्वय् ? गय् च्वय् ? दक अलमल जुयो च्वंपुं च्वमिपिन्ता ग्वाहाली जुइगु मतिं थुगु च्वसु पिब्वयागु जुल-सं)

प्रगतिशील साहित्य यथार्थवादी जुई अलय् फुक्क यथार्थवादी साहित्य प्रगतिशील जुइमखु । यथार्थवादी साहित्य व आदर्शवादी साहित्यया दश्वी छुं नं तः धांगु पहाड पर्वत दाँ वयो च्वंगु मरु । छुंनं साहित्य व इलय्या दर्शन राजनीति व समाज ब्यवस्था नपां स्वापु दःगु जुई । दास युग व सामन्ति युगया दश्वी अध्यात्मवादी दर्शनया लिधंसाय् दासमालिक व सामन्त वर्ग च्यो भ्वातिं व अर्धकमारा (मालिकं सःति पुं च्यो -भ्वातिं) व मेपुं वर्गता शासन चले याई । उगु इलय्या साहित्यखय् (देवी-देवता) द्यो व परी(अप्सरा) पिनिगु मनं ग्वयो दय्क तःगु बाखंत व जुजुपिनिगु मनय् व थें च्वछायो छाय्पियो दय्क तःगु च्वयो पिब्वई । अलय् अजगु बाखं फुकं मनं ग्वयो दय्क तःगु जक जुइमखु उगु युगया साहित्यखय् उब्लेया गुलिं धात्थेखःगु क्पिा नं क्यड तःगु दै । ईश्वर-स्वर्ग, द्यो-देवी पिनिगु भ्नीसं खांकय् मफैगु अज्ञात शक्तिया खाँ मनंग्वयो व थुइके हे मफैगु रहस्यमय खाँत तयो जुय मफैगु अयथार्थ खाँत नं च्वईसा मेदखय् राजसत्ताया विषय खय् ब्वा व काय्, दाजु-किजाया दश्वीया ल्वापु दास मालिक पिसं च्यो भ्वातिंतय्ता थः यत्थें पशु सरहया ब्यवहार याय् दैगु एक छत्र प्रभूत्व, तःम्हा मिसा ह्य दैगु ब्यवस्था, मिसा मस्तय्ता च्वलेचा फैचाथें मिय दैगु ब्यवस्था वा चलन सम्पति व

राजसत्ताया निंतिं थःगु हे गोत्रया निंतिं जुइगु हिं खांकः ल्वाइगु खाँत उब्लेया धात्थेगु खाँ वा यथार्थ चित्रण वियता स्वःगु खः । रामायण व महाभारत थुकिया बांलागु दसु खः । कुन्तीया बाखंखं उब्लेया मातृसत्ता व द्रौपदीया बाखं नं तःम्हा मिजं नपां याइगु ब्योह (वहुपतिप्रथा) कृष्ण व गोपिनीपिनिगु बाखं नं च्यो भ्वातिं तय्ता दास मालिकपिसं थःगु हे इशाराय् चाहिइके दैगु वा हुकुम मानय् याकिगु पितृसत्तात्मक संक्रमणया युगयाता केनी । न्ह्याथे थजु व साहित्यं दास मालिक व सामन्ततय्ता च्वछायो अमिगु खःगुं मखुगु गुणगान याड च्वयो तःगु साहित्य खः । उकिं अजगु साहित्य जनताया पक्षया साहित्य मखु । जनताया पक्ष मच्वगु साहित्य प्रगतिशील साहित्य जुय फै मखु ।

युरोपया समाजय् अध्यात्मवादी दर्शन व सामन्तियुगया बय बय जुयो च्वंगु इलय् विज्ञान व क्वयया वर्गया समाजय् साहित्य नपां यक्व हे तापा । पृथ्वी गोलागु खः दक धःगु हे अपराध जुइगु अलय् दूरबीन राक्षसया यन्त्र जक सावित याइगु । तर्क विज्ञान सत्य व यथार्थ खाँ ल्हाइपिन्तां विष त्वंकः स्याइगु चलन याड तःगु खः । अथेनं सामन्तवादया दुनय् पुँजीवाद नं चुलिजायो वला । उत्पादन शक्तिखय् च्वय क्वय् लाड वै । बुलुहुँ उद्योगया विकास जुजुं वई ।

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

वनपां समाजय् उद्योग पति व ज्या सानिपुं ज्यामित अपलं खानय् दयो वै । अध्यात्मवादी दर्शनया विरोधय् उद्योगपति व ज्या सानिपुं ज्यामित अपलं खानय् दयो वै । अध्यात्मवादी दर्शनया विरोधय् भौतिकवादी दर्शन हःनय् वै । दैवी सिद्धान्तया थासय् सामाजिक सम्भौताया सिद्धान्तं थाय् काई । बुलुहुँ साहित्य भौतिकवादी दर्शनया लाँपु ज्वड हज्याई । अथे धाय्गु धात्थेखःगु थमनं स्वयदःगु यथार्थवादी साहित्यया जन्म जुई । सामन्त व तः तः हां पिनिगु ऐशः आराम ज्या मसांसी कतता ज्या ब्वयो नैगु अल्छी, भक्की पहः, जि हे खः धाय्गु अहंकारी पहः थमनं न्ह्याथय् यासां ज्यूगु चरित्रहीनता व कतया हि चति खय् म्वाड नैपिनिगु शोषणया धकीं उलेज्या याड है । अथे जूगुलिं व इलय्या यथार्थवादी व पुँजीवादी साहित्य उगु ई या साहित्य स्वयो प्रगतिशील जुई । अलय् वहे खाँ यथार्थवादया नामय् थौं थाना लिफ्यड ह्यो च्वतः धःसा व थौं प्रगतिशील मजुय नं फः ।

औद्योगिक क्रान्तिं पुलांगु समाजता जगय् थ्यंक थुड बिला । पुलांगु सामन्ति रीतिरिवाज व भावुकता छुं हे ल्यं मदय्क चुं चुं थाड बिला । धर्म व राजनीति दुनय् सुचुक च्वंगु अन्याय अत्याचार व शोषणता पुँजीवादं बांमलाक मुल बिला । अः साहित्यं नं न्हूंगु पुँजीवादी समाज व पुँजीपति वर्गया धात्थेगु यथार्थ चित्रण याड क्यना । सामन्ती प्रभूपिसं थें अमिगु धेबाखय् मिडगु नैतिकताता फुक्कसिया हःनय् मुल बिला । थुकाथं यथार्थवादी साहित्यं भन-भन बल्लाक हाँगः कायो हला ।

अलय् लिपा यथार्थवादी साहित्यया छगू कच्चा समाजया धात्थेगु खाँ उल क्यनेगु नामय् य । न व । द (चास्य वडगु) व छाडावाद (फलचागफ) पाखय् क्वछुड वाना । उकिया न्हयलुवा पुँजीवादी साहित्यं याता । थव यथार्थवादी साहित्य जूसां प्रगतिशील साहित्य मखु । मेगु छगु कच्चा जनताया आर्थिक जनजीवनयाता उल बियो पुँजीवादी समाजया मभिंगु खाँत लुइकः अमिता कुंखिड च्वता । ज्यापु ज्यामिदखय् पालिड च्वयगु

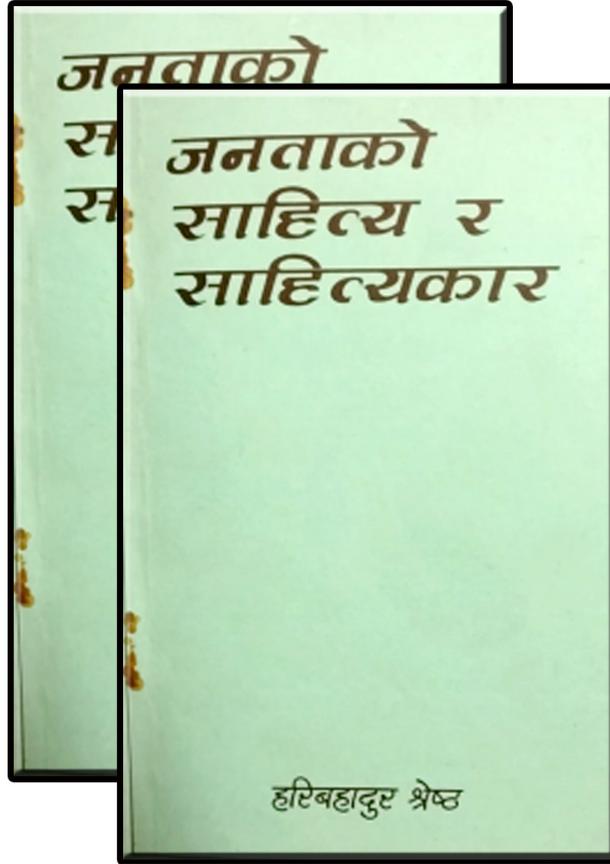
याड हला । थव प्रगतिशील साहित्य खः ।

चव्य् न्हिँ थाडागु खाँ खं छु सिइके फैलय् धःसा यथार्थवाद न्ह्याब्लें प्रगतिशील जुयो च्वनय् फै मखु । दास युग व सामन्त युगया मनं ग्वयो च्वंगु काल्पनिक व ज्यालगेमजुगु साहित्य दासमालिक व सामन्त तय्गु गुणगान स्वयो पुँजीवादया लुखाँ प्याहाँ वःगु युगय् पुँजीवादी साहित्यकारपिसं यथार्थ जीवनया लिधांसाय् च्वःगु साहित्य पुलांगु स्वयो छपला हज्यागु धाय्मः । दार्शनिक काथं अध्यात्मवाद कल्पनाय् ब्वयो जुईसा भौतिकवाद बाँय डायो जुई । साहित्यिक ल्याखं दास मालिक व सामन्त तय्गु गुणगान स्वयो मध्यम वर्ग व पुँजीपतिवर्गया गुणगान न्हूंगु वर्ग व अपलं अपःसिया पक्ष खय् जुई । उकिं व पुलांगु स्वयो प्रगतिशील धाय् फै ।

अलय् लिपा पुँजीवादया विकास खानय् वं मध्यमवर्ग पुँजीवाद व पुँजीपति वर्गया मभिंगु खाँ फुक्क पिह्वयो क्यनि । व प्रगतिशील खाँ खः । जुजुं जुजुं यथार्थवादी साहित्यया नामय् अःपुक तप्यंकः चास्य वैगु यौनवादी साहित्य च्वयगु याता । थव यथार्थवादी जुसां जनमानसय् मन स्यंक, मभिंगु लाय् यकिगु जूगुलिं थव अप्रगतिशील साहित्य जुई ।

पुँजीवादी ब्यवस्था हे सर्वहारा वर्गता जन्मे याई ।

भौतिकवादी दर्शनया थासय् द्वन्दात्मक भौतिकवाद व मार्क्सवाद हाँ काकां वई । मार्क्सवाद पुँजीवादी ब्यवस्था व उकिया खः थें डांकः दयकतःगु वनावटी खाँ ज्याता कई । साहित्यं ज्यासाड नैपुं मजदुर वर्गता पाः छायो च्वसा न्हयाकी । पुँजीवादी व क्वय्या पुँजीवादी पिनिगु नैतिकतायाता कायो प्रहार न्हयाकी । सर्वहारा क्रान्तिं समाजवाद हई । समाजवाद वयानिं पुँजीवादी युगया साहित्य न्हयाक्व हे यथार्थ जूसां प्रगतिशील जुइ मखु । पुँजीवाद मदय् धुडानिं पुँजीवादी यथार्थवादी साहित्यता प्रगतिशील खः धाय्गु यां सीम्हा धुँया ग्वार्यं पुइकम्हा मनूता वीर धाय्गु थें न्हयलय् मःगु खाँ जू वानि । उकिं फुक्क यथार्थवादी साहित्य प्रगतिशील जुइ मखु ।

पी न्हयगूगु खप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

कोरोना सङ्कटया इलय् शिक्षकपिनिगु दायित्व

नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति

तस्कं काथं मछिगु प्रतिकुलताया दश्वी नं जिमिसं शिक्षकपुं मुंकः सल्लाह याड चवडा । मनु जुसेलिं न्ह्याथिन्योगु पंगः चिडकः काथंछिंक हज्याय्गु कुतः याय्मः । जिमिगु अजगु हे कुतः या लिचवः हे खप मा.वि. व कलेजय् थं मथं फुक्क तगिया कक्षात न्ह्यान्हिथं चले याय् फःगु खः । भीपुं ब्वनामिपिसं थजगु भव्लव्यं तस्कं ग्यापुयो मछिगु इलय् नं छँ छँसं चवड नं आखः ब्वड च्वंगु दः । प्रविधिया विकासं याड ब्वनामिपुं ब्वनय् कुथि म वः सिं हे अःपुकु छँ सं चवड ब्वडकेगु सम्भव दःगु खः ।

अथे खयानं देशय् दुनय्या लखं लख ब्वनामिपिसं बांलाक ब्वनय् खाड च्वंगु मरु । कोरोना भव्लवचं याड ब्वनय् कुथित चाय्के फँगु अवस्था मरु । उकिया पलिसा छु याय्गु धाय्गु वैकल्पिक उपाय नं सरकारं वियफःगु मरु । अनलाइन कक्षा न्ह्याकिदक सरकारं धायो च्वंगु दः । ग्वम्हा मनु तय्के इन्टरनेट, ल्यापटप व कम्प्युटर दः ? गुलिसिं थुकिया व्यवस्था याय् फः? सरकारं छुं नं धात्थेगु ल्याः चा तय् फःगु मरु । छगू सर्भेक्षणं सच्छी ब्व खय् न्हय् न्यब्य(७२ प्रतिशत) मनु तय्के जक इन्टरनेट दः, उकिमध्ये नं सच्छीखय् डय्नेब्वकय् मोबाइलय् जक थुगु सेवा दता जक धायो च्वंगु दः । भौगोलिक अवस्था ल्याख बल्य् तस्कं बिकटगु, वानय् जुय हे तस्कं थाकुगु, अपलं थासय् फोन जक ल्हानय्ता हे डाँडाय्

तस्कं बिचः याड पला छिय मगु खः ।

खप नगरपालिकापाखं न्ह्याक च्वंगु न्हय्गुं तुं कलेजय् अनलाइन पाखं हे बांलाक आखः ब्वंक च्वंगु दः । जाँच नं बांलाक हे काय् धुंकगु दः । अलय् चव्य् चवय्या उच्च शिक्षा जक मखु खप नगर दुनय्या गुइनेगु ब्वनय् कुथि ब्वड च्वंगु नीद्वस्वयो अपलं ब्वनामिपुं दः । उगु ब्वनय् कुथि नं अनलाइन पाखं ब्वंकः च्वंगु दः सां गुलिनं ब्वनय् कुथिया अनलाइन कक्षा उलि स्यमला दकः धायो च्वंगु दः । थुकिया म् हुनि खपय् अपलं मनूत खपं पिनय् नं वयो ब्वं वयो च्वंगु, अमिके इन्टरनेट मरुगु नपां उकिया व्यवस्था याय् मफःगुलिं खः ।

गरिबपुं अभिभावक पिनिगु लागिं अनलाइन कक्षा तस्कं थिकय्गु शिक्षा जुयो च्वंगु दः । थःपुं ब्वनामि सन्तान पिन्ता अनलाइन ब्वंकय्ता मोबाइल व ल्यापटप न्यायबलय् नेटया लागिं डाटा न्याड विडबलय् स्वीट्ट, पीट्ट तका दां लाय् तय् माल । अथे जूगुलिं गरिब ब्वनामिपिसं आखः ब्वनय्गु त्वः तिगु सम्भावना अपलं खानय् दयो च्वंगु दः ।

श्वः भीगु नेपः दे या जक समस्या मखु हलिमय्या अपलं ब्वनामिपुं कोरोना ल्वय्या कारणं ब्वनय् कुथि मब्वसं छँसं तयो ब्वंकय्गु ज्या हछ्याय् मफँगु पहः खानय् दः । केन्या देशं सन २०२० ज्वः छि हे ब्वनय् कुथि मचाय्कसें दिक्ु याय्गु

क्वःछितसा, फिलिपिन्सय् कोरोनाया वास मदय्क तलय्या लागिं ब्वनामिपुं ब्वनय् कुथि छ्वयो हय्मते जक सूचं बिल ।

अः हलिमय् पीखुगु करोड ब्वनामिपुं इन्टरनेट तय् मफःपुं दक सर्भेक्षणं क्यड च्वंगु दःसा उकिमध्ये अपलं ब्वनामिपुं नेपः दे थें विकासोन्मुख दे याय् पुं लाः । ब्वनय् कुथित दिक्ु याड चःगु हुनिं अभिभावक पिनिगु दवावं थं मथं छगू करोडति ब्वनामि पिसं ब्वनय्गु त्वःतिगु खानय् दः । अथे खःसां भीसं कोरोना ल्वय्या छुं मखु दक वेवास्ता नं याय् मज्यू । भी थः हे सुरक्षित जुयो थी थी उपाय याड ब्वनामिपिनिगु ब्वनय्गु ज्या मदिकक न्ह्याकतुं च्वनय्मः ।

देशय् ब्याक थजगु सङ्कटं पुडानं सङ्घय् चवड शासन याड च्वंगु शासक मनु तय्सं कानुनं ब्यूःगु स्थानीय तहया अधिकार हे वियगु मति मतः । संविधाने च्वयो तः काथं हिन्यगू तगिं तकया फुक्क अधिकार स्थानीय तहता बियो तःगु खः । अथेनं संघ सरकारं थी थी त्वहः तयो गूगु तगिं निसें च्वय् या अधिकार थःगु दकः दाबी यासे निर्देशिका दय्क लागु याड वयो च्वना । श्व तय्यंक हे संविधानया अखः यागु ज्या खः । थुकिया विरोध जिमिसं मदिकक याड वयो च्वडागु दः । संविधान व कानुनय् हे च्वयो व्यवस्था याड तय धुंकगु याता मन्त्रालयं निर्देशिका दय्कः खारेज याय् फँ मखु । मन्त्रालय् न्ह्याकिपुं पदाधिकारी मनु तय्सं थुगु खँ थुय मः गु खः ।

न्हपा हे संविधानकाथं या अभ्यास स्थानीय तहता याकगु जूसा अः याय्थे शैक्षिक

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

लागाय् वयाय् श्वयाय् मदय्कः अनिर्णयया बन्दी जुयो चवनय् मालिगु मखु । धात्थे आश्चर्यया खॉयां खुल्लातक संघ सरकारं छुं नं याय् मफः । छुं गनां हे सफलमजुगु खॉया चाकलिं विरोध जूसेलिं थःगु कम्मजोरी तपुय्ता अः विस्कं निर्देशिका दय्कः मा.वि. तगिंतकया जिम्मा स्थानीय तहता कुबिइके हला ।

सकलें जनप्रतिनिधिपुं कोरोना ल्वय् मपुंक नियन्त्रणया ज्याखय् ब्वाक-ब्वाक जुयमःगु इलय् फुक्क स्थानीय तहता शिक्षाया जिम्मेवारी कुबिइके हला । थुगु ज्या गुलि पू वानि, गुलि मवानि वयां स्वय् हे बाकी दःनि । अथेनं लिपालाक यागु खःसां थुकिता बांलागु हे पला काथं कायो चवंगु दः ।

अथेहे सिटिइभिटी ज्या सानिपु कर्मचारीपिन्के केन्द्रीकृत बिच यां भूतं पुड चवंगु दःनि । श्वहे असोज १ गते सिटिइभिटी पाखं न्हयाकः तःगु ब्वनय् कुथिसं थी थी विषयसं ब्वनामिपुं भर्ना काय्गु विषयसं सार्वजनिक सूचं पिब्वता । अलय् ख्वप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थाया नां उगू धलखय् मरु । जिमिसं संविधान व कानुनया लिधांसाय् खॉ ल्हाडा अथेनं चाय्के वियगु खॉ मरु । दाँय दाँय पतिकं पीम्हा ब्वनामिपुं मध्ये प्यम्हा सिटिइभिटी छवयो हःपुं ब्वनामिपिन्ता छात्रवृति बियमःगु आनाया पदाधिकारी पिनिगु माग खः । जिमिसं सरकारं धायो तः काथंया ब्वनामिपिन्ता छात्रवृति बियो वयागु खॉ काडा नं व पदाधिकारीपुं मानय् मजु । जिमिसं मजदुर न्हि पौ खय् भर्ना जू वा दक सूचं पिकाया । अलेजक भर्ना चःगु सूचं जारी याता । अः भर्ना धमाधम जुयो चवंगु दः ।

थुगुसी जक मखु दाँय दाँय पतिकं छगू नं छगू म्वः मरुगु पंगः थाड काथं मछिंकेगु ज्या याड हे चवंगु दः । अलय् थानाया शिक्षकपिसं ज्या साड चवंगु लगनशीलता, पहः, ब्वनामिपिनिगु मेहनत व जाँचय् बां बांलाक लिचवः पिकःगु या

कारणं सिटिइभिटीया पदाधिकारीपिसं धाय्गु थाय् हे मरु, गुकिं बाध्य जुयो जिमिसं क्वः छिडाथे हे सहमति जुय्ता अपुं बाध्य जूयो चवंगु दः ।

नगरपालिका पाखं न्हयाकः तःगु न्हयगु शैक्षिक संस्था खय् थयं मथयं खुट्टति ब्वनामि पुं ब्वड चवंगु दः । दांकः, भिंक व बांलाक शिक्षा बियता उगु कलेजत भन भन तः लाड वयो चवंगु दः । ख्वप मा.वि./कलेज व ख्वप इञ्जिनियरिङ्ग कलेजत देशयाय् हे दकले बांलागु उत्कृष्ट कलेजत मध्ये लाड चवंगु दः । थुकिता निरन्तरताया आशायाय् ।

नगरपालिकां लबः नय्गु मतिं कलेज चाय्कगु मखु । शिक्षापाखं गुलि आम्दानी जुला व फुक्क धेबा शिक्षाता च्वछाय्गु लागाय् हे खर्च याड च्वडागु दः । आयया निश्चित भाग कलेजया पूर्वाधार दय्केता खर्च याड वयो च्वडागु दः । न्हःपां न्हपां फुक्क कलेजया पूर्वाधारत नगरपालिकां हे दय्क ब्यूगु खः । अः कलेजत थः ता मःगु काथंया आम्दानी थमनं हे आम्दानी याय् फय् धुंकल । श्व भी सकलसिया नितिं लसताया खॉ खः । थानाया फुक्क सम्पति जनताया मंकः गु सम्पति खः । थुकिता संरक्षण भी फुक्क मिलय् जुयो याय् मः । थुगुसी नं कलेज भवन दाड च्वडा । देको मिबा इटापाके आवास योजना पाखं थयं मथयं प्यपी जग्गा काय्गु कुतः याड च्वडागु दः । सड्कटं न्हूगु अवसरनं विइ धःथे भीसं श्व कोभिड या इलय् नं बांलागु अवसरे हिल यंकय् फय्मः ।

ब्वनामि पिनिगु भविष्य ब्वकिपुं शिक्षकपिनिगु लाहातय् लाड च्वनि । इलंइ ब्वनामि पिनिगु भाग्य दयकेगु जिम्मेवारी कायो च्वपुं शिक्षकपिन्ता नेन्हेपेन्हेया बन्द हडतालं ब्वनामि पिनिगु भविष्य गुलि बाँमलागु लिचवः लाइ धाय्गु सकसिनं बांलाक हे थुगू खॉ खः । उकिं अः खुल्लातक ब्वनय्कुथि दिक्ु याड तः बलय् गुलि नोक्सान

जुला धाय्गु विषय बांलाक बिचः याय् मःगु खः । भीगु कारणं जक ब्वनामिपिनिगु पढाइखय् छुं हे समस्या थः मवः । नगरपालिकाया मति थुलिजक खः ।

ब्वनामिपिन्ता स्कूलय् सःतः ब्वंकय् फैगु अवस्था मरु । थजगु ई गुब्ले तक दै दक धाय् फैगु अवस्था नं मरु । अथे जूगुलिं नगरपालिकां संस्थागत व सामुदायिक ब्वनय्कुथिया शिक्षक पिन्ता सः तः छलफल याड चवंगु दः । मथां हे छगू लिचवः पिब्वई ।

अः देशय् फुक्क थासय् सड्कट वयो चवंगु इलय् शिक्षकपिसं मेगु सामान्य इलय् स्वयो अपः मेहनत याय् मालि । सड्कटया इलय् जनप्रतिनिधि शिक्षक, कर्मचारी फुक्क सिया परीक्षण नं जुई । थजगु इलय् गथे याः सा अः पुक अलय् काथं छिंकः ज्या सानय् फै दक ज्यापा मिलेयाड सानय्गु पहः या विकास याय्गुलि मति तयो पला छियमः । समस्या नपां ग्याड मखु ल्वाड थःगु हे पहलं ज्या सानय्गु सीपया विकास याय्मः । शिक्षक पिसं न्हूगु प्रविधि छ्यलः थः थः गु जिम्मेवारी नं इमान्दारी पूर्वक पू वाकिगु आशा याय् ।

कोरोना भ्वल्वयं महामारी याड चवंगु थुगु इलय् नगरपालिकां जनतातय्ता ल्वचं मथिइक सुरक्षित याड तय्ता मदिक कुतः याड चवंगु दः । ७५ गू शय्याया आइसोलेसन न्हयाकय् धुंकल । नगरपालिकाया इनापयाता थः डालः कोरोना भ्वल्वय् डाड, पुड मवांकेता प्रकोप ब्यवस्थापन कोषय् थुगु कलेज व मा. वि. या शिक्षक कर्मचारी पिनिगुपाखं नेगू लाख व डय्द तका दां मुंकः तयो ब्यूगुलिं नगरपालिका पाखं दुनुगलं निसें भिन्तुना देछाय् ।

(ख्वप मा.वि./कलेज व शारदा क्याम्पसय् ज्या साड च्वपुं शिक्षक व कर्मचारी पुं नपां जूगु 'जुम'(अनलाइन) पाखं असोज १० गते जूगु मार्गनिर्देशन ज्या इवःसं नगरप्रमुख प्रजापतिया मन्तव्यया भाय् हिला सं.)

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

दे व समाज सेवायाय्गु मतिं उच्च शिक्षा ब्वनय् मः

नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति

फुक्क थः थः गु थासय् उतिं हे महत्व दःगु विषय खः । न्हयागुनं विषय कायो ब्वंसां उच्च शिक्षा कायो विशेषज्ञ जुयो देश व समाजया सेवा याय् फयमः । छिकपिन्ता भिन्तुना ।

समाजता डाक्टर व इञ्जिनियरजक दयां मगा । समाजशास्त्री, कानून विज्ञ, अर्थशास्त्री, इतिहासविद, पुरातत्त्वविद, सीमाविद नपां थी थी विषयया विज्ञपुं देशया लागिं मदयक मगाः । अथे जूगुलिं बांबांलाक ब्वनिपुं ब्वनामिपिसं विज्ञान नपां मेमेगु विषय नं उलिहे बांलागु मति तयो ब्वनय् मः धाय्गु जिमिगु बिचः खः ।

खवप दे कला व संस्कृतिं भय ब्यगु नगर खः । थानाया तांगु व मदयो वांगु सम्पदा कला व संस्कृतिया अध्ययन अनुसन्धान व उत्खनन याड हकनं निस्वानय्ता संस्कृतिविदपुं, पुरातत्त्वविदपुं मदयक मगा । विज्ञान जक ब्वड उगु क्षेत्र गथे पू वानि ? कन्हे पुरातत्त्व विभाग व संस्कृति मन्त्रालयया जिम्मा कुविइपुं अपलं मनूत मदयक मगाइ तिति । उगु आवश्यकता पू वांकय्ता थौं मानविकी ब्वं वपुं, छिकपिनिगु ख्वालय् व किया खाड चवडा ।

भारतं नेपः या न्हयःगु थासय् ६० हजार हेक्टर स्वयो अपः जग्गा त्यलः सीमा त्यल काय् धुंकल । भीगु जग्गा लिताकाय्ता देशया सेवा याय्गु भावनां जःपुं व भारतनपां कानुनी लडाई ल्वाय फःपुं क्षमताबानपुं, बां बां लापुं भूगोल बेत्तात, अन्तर्राष्ट्रिय कानून विज्ञ, व इतिहासकारपुं श्व देया लागिं मदयक मगा । त्रिभूवन विश्वविद्यालय इतिहास ब्वनिपुं ब्वनामिपुं छम्हा हे मरु, भूगोल व राजनीतिशास्त्र ब्वनिपुं नेम्हा-पेम्हा दक दता धाय्गु खाँ पिज्वयो च्वंगु दः । व कन्हेया भीगु दे या किया खः । ब्वनय्गु थौया लागिं जक मखु नपां थःगु ब्यक्तिगत इच्छाया लागिं जक जुयमज्यु । कन्हेय्या दे या आवश्यकता बिचः याड अपलं देश व जनताया सेवा याय्गु भावनां प्याकः ब्वनय्गु बुद्धिमानी जुई ।

कृषि प्रधान देशय् अः तक सः कारखाना मरु । बुँ उत्पादन जुइगु दायँ दायँ पतिकं म्हवँ जुजुं वयो च्वंगु दः । बुँज्या याड नैपुं किसानतय्ता इलय् हे सः हयो बिय मफःगुलिं देसी सः मतःसिंहे वा पिय माला । न्हँ न्हँगु वा पुसा व मेमेगु पुसात, की स्याय्गु किटनाशक वासत, नाः छुय्गु सिंचाइया

वागीश्वरी मा.वि. ता थःगु भविष्य दय्केगु थाय् काथं मति तयो भर्ना जू वपुं न्हँपुं सकल ब्वनामि केहँ किजा व अभिभावक पिन्ता दुनुगलं निसँ लसकुस याय् । न्हँपुं भर्ना जूवः पुं सकल ब्वनामि पुं थौं निसँ हे थुगु ब्वनय् कुथिया दुजः जुय धुंकगुलिं थुगु ब्वनय् कुथिया अनुशासनय् चवड ब्वनय्गु सकल सिया कर्तब्य जुई । ज्याइवः न्ह्याक चवडागु इलय् छम्हा नेम्हा ब्वनामि पुं अनुशासनं प्याहँ वाड क्यंगु खानय् दः । ब्वनामिपिसं मज्यगु ज्या त्वतः त्वतं वानय् मः । न्हपा न्ह्याथिन्योगु बानी दःसां अः भिंकः ल्हवँ हवँ यंकेमः । मखुसा ब्वनय् कुथिया नियम काथं कारवाही खय् लाई । उगु कारवाही जीवनय् तस्कं काथं मछिनिगु नं जुय फः ।

अः देब्याक कोरोना ल्वचं महामारी याड च्वंगु दः । स्कूलय् सःत भौतिक उपस्थितिखय् आखः ब्वंकेगु काथं मछिड च्वंगुलिं वैकल्पिक विधि पाखं थुगु अभिमुखीकरण ज्या इवः न्ह्याकः चवडा । दकलय् न्हःपां सकल ब्वनामि किजा केहँ पिनिगु भिं भविष्यया कामना याडा ।

विज्ञान, व्यवस्थापन, मानविकी, शिक्षाशास्त्र न्हयागु हे विषय कायो ब्वंसां व छगु हे विषय म्हवजक महत्वया मखु ।

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

ब्यवस्था मरु । उकिं देया राष्ट्रिय उत्पादनय् तप्यंक लिचव लाई । श्व फुक्क जुगूया कारण देया गतिमलागु राजनीतिक बन्दोबस्त खः ।

देश व समाजता भिं यायगु मतिं जायक यागु राजनीति खःसा जनताया भिं जुइगु ज्या खानय् दैगु खः । थौं राजनीति ब्यक्तिगत फाइदा कायगु ज्याभःचा जुय् धुंकल । सुयाता-सुयाता मन्त्री यायगु धायगु खाँय् सरकार नेतृत्व याड च्वंम्हा नेकपां लां लांतक खाँजक ल्हाड ई फुकः च्वंगु दः । राज्यया निंतिं छन्हू हे तस्कं महत्वपूर्णगु दिन जुई । थःगु पक्षता भाग मथ्याइदक थजगु आर्थिक सड्कटया इलय् स्वंगू मन्त्रालयत कायो अपः दय्किगु खाँ बय बय जुयो च्वंगु दः । छगू मन्त्रालय तानकिं छगू अर्ब स्वयो अपः राज्य ब्ययभार कुबियमालिगु बुखाँ प्याहाँ वयो च्वंगु दः । स्थानीय तहखय् पीसीआर मेसिन मदयो द्रलंद्र जनतां दुःख सियो च्वंगु इलय् सरकारं उगु ध्यबा कोरोना ल्वगि पिनिगु लागिं मःगु आइसोलेसन केन्द्र दय्केगु वा पीसीआर मेसिन न्यागु जूसा अपलं जनताता ग्वाहाली जुइगु लि थःगु स्वार्थया निंतिं जनताया जीवनता शासक दलपिसं धूलय् हाकुतिड छ्वयो च्वंगु दः । श्वहे खः पुँजीवादी बयवस्था धायगु । पुँजीवादी बयवस्था दः तलय् देया अपलं अपः जनतां सुख व शान्तिं म्वायगु म्हागसय् हे खानय् म्वः । नेम्हापेम्हा तः मिपुं मनू तयसं जक राज्यया ढुकुटी द्रहँ वाड मोज याड च्वनि । प्रजातन्त्र अजपुं हे तः मि पिनिगु लागिं जक जुइ दक भीसं थुइके मः । मनूया जीवनता लबः व स्वार्थया निंतिं जक छ्यलिगु, घच्चापुगु पुँजीवादी बिचः या विरोधयाय्ता नं थः थः गु अध्ययनता हज्याकतुं यके मः । थौं कन्हे भीगु देया थयं मथयं डय्गु लाख स्वयो अपः ल्यासे ल्याम्हो पुं विदेशय् ज्या साड च्वंगु दः । शासक दलपिसं रेमिटेन्स अर्थतन्त्र कयो च्वंगु खाँ हालः च्वंगु दः । ई हिल वाड च्वंगु दः । हलिमय डांकः कोरोना ल्वय पुड संक्रमित जुयो वसेलिं थी थी देशं ल्यासे ल्याम्होपुं ज्या मरुदक पितिड हःसेलिं द्रलंद्र ल्यासे ल्याम्हो पुं थःगु देशय् ल्याहाँ वय्गु कुतः याड च्वंगु दः । नेपःया सरकारकय् ग्वाहाली फ्वड च्वंगु दः । गुलिं क्वारेन्टाइनय् च्वड सःसुकः हाल च्वंगु दःसा गुलिं लाँय् दशवी लाड आना वानय् थाना वानय् मदयो फयागु ग्वाहाली याड बिया दक ख्व ख्वं लाहा फयो च्वंगु दः । श्व फुक्क सरकारया अब्यवस्थाया लिचव खः ।

देया फुक्क लागाय् अखय् स्व थखय् स्व मदय्क अस्तब्यस्त जुयो च्वंगु या कारण पुँजीवादी राजनीति हे खः । राजनीति सेवाया लागिं जुयमःगु खः सां अः राजनीति ब्यापारकाथं अः यायपुं सत्ताधारी दलं छ्यलः च्वंगु दः । निर्वाचनय् छकः लगानी याड

डादातक जनताता शासनयाड, अकुत सम्पति कमे यायगु लाइसेन्स थें याड च्वंगु दः, राजनीतिता । राजनीतिशास्त्र कानुन विज्ञपुं च्वड थी थी देशया कानुनया अध्ययन याड देया लागिं न्हँ न्हँगु कानुन दय्केगुलि ध्यान तय मःगुलि पुँजीवादी पार्टीया सांसद पिनिगु ध्यान छु यासा अपः धेबा कमेयाय् फँ ? गना नं अपः धेबा वै ? धायगु ब्यक्तिगत फाइदाखय् जक लाड च्वंगु दः । गुकिया लिचवः जनतां फयो च्वनय् मःगु दः ।

पर्यटन नं उलि हे मदयक मगागु विषय खः । ख्वप दे याता पर्यटकीय गन्तब्यया थाय् काथं दय्केगु मतिं ख्वप नगरपालिकां ज्या साड च्वंगु दः । देशया थयं मथयं हिँछगू लाख मनूतयता लाहातय् ज्या बियो तःगु धःगु थुगु लागा कोरोना ल्वयया कारणं अखेला थखेला मदयो च्वना । देया ग्राहस्थ उत्पादनया ७.६ प्रतिशत त्यल च्वंगु थुगु लागा प्रवर्द्धन यायया लागिं नं सरकारं भ्या भाति हे ध्यान तयो च्वंगु मरु । शिक्षा तस्कं थिकय् याड च्वंगु दः । भीगु संविधानं हिँन्यगू तगिंतक निशुल्क दक ब्यवस्था याड तःसां सरकारं शिक्षक ब्यवस्था भौतिक पूर्वाधारत दय्केगु ज्या याड मब्यगुलिं शुल्क कायो ब्वंकेता विद्यालयत बाध्य जुयो च्वंगु दः । निजी व सामुदायिक याड नेगू काथंया शिक्षा वियगु नीतिं याड गरिब पिन्ता च्वय् थयंक ब्वनय्गु शक्ति हे लिकायो ब्यगु दः ।

शिक्षा व स्वास्थ्य राज्यया दायित्व खः । निजी क्षेत्रता विद्यालय व कलेज चाय्के बियो शुल्क निर्धारणया अधिकार बियो तः तलय् शिक्षा ब्यापारीक वस्तु थें जुयो च्वनि तिनि । पुँजीवादया वस्तुया मू सरकारं तैगु मखु ब्यापारी तयसं तै । अजगु इलय् शिक्षा सामान्य जनताया निंतिं स्वयगु वस्तु थें जक जुयो च्वंगु दः । गुम्हासिं बांलाक ब्वनि कन्हे भीगु देया महत्वपूर्ण पदय् अपुं हे वानि । अथेजगुलिं वागीशवरी कलेज/मा.वि. देया मे मेगु कलेज/मा.वि. स्वयो छति हे म्हवँ मयासिं शिक्षा ब्यू ब्यू वयो च्वंगु दः । अथे जगुलिंहे वागीशवरी मा.वि. वागमती प्रदेश याय् हे नमूना विद्यालय काथं हज्याय् फता । मानविकी पाखय् राजनीतिशास्त्र ब्वड कन्हे नीति निर्माण याडगु थासय् वा न्हयाथाय् हे थयसां दे व समाजया सेवा याय्गुलि हज्याइ धायगु आशा याडा । थःगु ब्यक्तिगत स्वार्थया निंतिं देश हे मियता लिफः मस्वैपुं मनूतयता लिडः छ्वय्ता छिकपिसं थी थी लागाय् बांलाक ब्वड थः ता योग्यम्हा मनु दय्किगु आशा याय् ।

(वागीशवरी मा.वि. या ग्वसालय २०७७/६/ १५ गते न्हँ पुं ब्वनामिपिन्ता लसकुस नपां अभिमुखीकरण ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जूया न्वचु या भाय हिला - सं.)

स्वास्थ्यया लाग्ग निजीकरण यासेलिं उकिया लिच्चः

विवेक

नवउदारवाद भ्रुम्टेहेयाइम्हा पुँजीवाद खः- 'का रोहित' शक्तिं जःपुं पुँजीवादी देशं आर्थिक ग्वाहालीया नामय् चिच्या हांगु व बमलागु देया अर्थतन्त्र थःगु लाहातय् लाक यंकला । राज्यं लाहातय् तयो तःगु कलकारखाना उद्योग धन्दा त छम्हा मनूया लाहातय् बियो निजीकरण यायां घय्मो मूलं पुँजीपतितय्ता मिय माय्क यंकः च्वना । राज्यं (ब्यापार ब्यवसाय) बनेज्याय्गु, ज्यायाय्गु मखु, राज्य फुक्क विषयलय् दश्वी (तथस्त) च्वड वियमः धाय्गु नवउदारवादी सिद्धान्त काथं शिक्षा, स्वास्थ्य थजगु आधारभूत बिचः नव पुँजीपति तय्सं लाहा म्हु छि थेंम्हुछिड यंकला । अलय् छसिकाथं राज्य कमजोर जुजुं वान । थुकियाबारे जनताता ध्वाथुइक का. रोहित जुं धायो दिल - 'नवउदारवाद भ्रुम्टे हे याइम्हा पुँजीवाद खः ।'

२०४६ साल लिपा नेपाली कांग्रेसया सरकारं उदारवादी अर्थ नीति डालकाला । वनं लिपा निस्वांपुं सरकारतय्सं उकिता त्वः मफिइक ह्छ्याड डाल यंकला । निजी क्षेत्रता नं विकासया नपां वइम्हा पासा (साभेदार) दयकः यंकगु नामय् भ्नीगु देशय् पञ्चायती ब्यवस्थां दयक तःकगु फुक्क धाय्थें उद्योगत छगू छगू याड निजीकरण याक यंकला । सरकारया स्वामित्वख्य् अस्पतालत दय्केगु, दःगु अस्पतालत भ्रुन बांलाक ब्यवस्थित याड यंकगुया पलिसा निजी अस्पताल, नर्सिडहोम, मेडिकल कलेज, नर्सिड कलेजत चाय्केता स्वीकृति ब्यू ब्यू वाना, सरकारं ध्यान बियमफूसेलिं निजी लाय्खं चाय्क तःगु अस्पतालं कोरोना महामारीया इलय् भारी क्वथाय् द्र्हें वांम्हा खिचां थें हनय् लाथें लुटेयाड नला । कलेजं मन दःथें शुल्क काला । सरकार बुँख्याचा थें स्व जक स्वयो च्वना । सरकार स्वयो निजी क्षेत्र बलागु छगू क्वातुगु दसु थव हे खः ।

कोरोना महामारीया इलय् स्वास्थ्य लाग्ग निजीकरण यागुया लिच्चः नेपःमि जनतां फय् माल च्वन । सरकारं स्वनिगं पिनय् नं वःपुं नागरिकपिन्ता पीसीआर परीक्षण मयासैं मगा दक अनिवार्य याता । पीसीआर परीक्षणया रिपोर्ट मदय्क छें थुवपिसं छें तय्ता मानय् जुइमखु, उद्योगपतितय्सं उद्योगय् ज्या बिय मानय् जुइ मखु । पीसीआर परीक्षणया गाक्क सरकारी प्रयोगशालात मरुगुलिं नागरिकपुं निजी क्षेत्रय् मवांसी मगात । परीक्षणया लागिं जनतात चां न्हिं मधसैं तःनुचिक् मधसैं प्रयोगशालाय् पिड च्वनय् माला । निजी प्रयोगशाला चाय्क च्वंपुं अस्पतालतय्सं महामारी,

कतया विपती थःगु सम्पति मुनय्गु मौका काथं छ्यलः च्वना । न्हँपां न्हपां थः य्थें शुल्क कायानिं सरकारं छम्हासिया डाड व डस तका दां काय् दैगु क्वः छिता, उकिं लिपा प्यद्व व प्यस अलय् लिपा वयो भाद्र २८ गते क्वः छ्यू काथं नेद्व स्वयो अपः दां काय् मरुगु दक निर्देशन याता ।

ह्म्याम्स अस्पताल, मेडिसिटी अस्पताल, स्टार अस्पताल नपांया अस्पताल तय्सं सरकारया निर्देशन हाचांगायो लिपा थ्यंक नं छम्हासिया स्वद्व व गुसः तका दां कायो च्वंगु खॉ पिज्वला । नेपःया सरकारं धःगु स्वयो अपः शुल्क काल धःसा प्रयोगशालाया अनुमति हे खारेज याय्गु सूचं पिकाला । उकिया प्रतिक्रिया काथं निजी अस्पताल न्ह्याक च्वपिनिगु बैठक असोज १७ गते तक सरकारं क्वः छ्यूगु नेद्वतका दामं पीसीआर परीक्षण याय्गु वनं लिपा प्रयोगशाला हे तिड छ्वय्गु क्वः छित थव सरकारता निजी क्षेत्रं क्यंगु फाय् फुई खः । हाँक खः ।

स्वास्थ्यया जिम्मा निजी क्षेत्रता ब्यूसेलिं थौं सरकार आपातिं थें जुल । निजी क्षेत्रं थःगु ब्यक्तिगत लाय तयो अस्पताल चाय्क तःगुलिं अमिसं लबः स्वइगु पक्का हे खः अथेनं वयागु नं सामाजिक उत्तर दायित्व दै घाय्गु खॉ लुमांक छ्वय् मज्यू । देशय् महामारी डाड वाड च्वंगु इलय् ग्वाहाली याय्गु छु निजी अस्पतालया दायित्व खय् लाइ मखुला ? थ्वहे पहलं लिफः मस्वसैं हःने वानय्गु स्वसा सरकारं छसिकाथं निजी अस्पतालता राष्ट्रियकरण याय्गुलि बिचः याय्मः । क्वः छिड तःगु दामय् पीसीआर परीक्षण मयाइपुं प्रयोगशालाता जक अनुमति खारेज याय्गु मखु अस्पतालयाय्गु दर्ता हे खारेज याय्मः । महामारीता 'कम्पुनिष्ट' दक दाबी याड च्वंम्हा नेकपाया सरकारं स्वास्थ्य क्षेत्र सरकारया लाहातय् हय्गु छगू अवसर काथं काय्गु बुद्धिमानी जुई ।

असोज १५ गते सर्वोच्च अदालतं नागरिकया स्वास्थ्य सम्बन्धी मौलिक हकया ब्याख्या यायां कोरोना ल्वयया परीक्षण धेवा म्वायकः यो जक परमादेश जारी याता । परमादेश उच्चस्तरीय (चवयया) आदेश खः । उगु आदेश सरकार, संघसंस्था वा ब्यक्तिं माने मयासिं मगा । थव नागरिकया लागिं सकारात्मक पक्ष खः । अथेनं छम्हासिया नेद्वतका दां पुलः परीक्षण याय्ता सरकारं निर्देशन बियानं नपां मानय् मयासिं स्वन्हुया आलिटमेटम ब्यूपुं

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

निजी अस्पतालया सञ्चालकपिसं थुक्रियाता गथे काई ? व स्वय हे बाकी दःनि ।

नेपःया संविधान २०७२ या धारा ३५ य् 'छम्हा छम्हा नागरिकता राज्य आधारभूत स्वास्थ्य सेवा धेबा मकःसिं (निःशुल्क) काय् दैगु हक दै नपां सुयातां हे आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा काय् मखांकः चफुइ मखु ' दक मौलिक हकय् च्वयो तःगु दः । संविधानया उगु प्रावधान जनतां खः दक मति वांक छ्यलय् फःगु मरुनि ।

छुं दिं न्हापाया घटना खः । मेडिसिटी अस्पतालं छम्हा ल्वगिता छन्हू भर्ना याड कन्हे खुनुं कोरोना पोजेटिभ खानय् वं मेगु अस्पतालय् रिफर याड छ्वयो बिला व छन्हूया स्वंगू लाख तका दां पीडितं पुलय् मःगु घटना पिज्वःगु खः । थथे न्हिच्छीया लाखौं तका दां पुलय् फःपुं नेपः मित भीगु देशय् ग्वः म्हा दै ? विदेशी लाय् खय् निस्वाड तःगु अस्पतालत नेपःमि पिनिगु लागिं मखु वनय् ज्याय्ता (ब्यापार याय्ता) वपुं खः । बञ्ज तय्सं गुबलें उपभोक्ताया भिं स्वइमखु ।

स्वास्थ्य निजी मामला खः । थःगु सुरक्षा थमनं हे याय्गु खः । राज्यं ब्यक्तिगत खाँ ज्या स्वयगु मखु ब्यापारी ब्यवसायीपिन्ता काथं छिंक वातावरण दयक वियगु जक खः धाय्गु बिचः नवउदारवादीपिनिगु काथं छिंकः वातावरण दयक वियगु जक खः । धाय्गु बिचः नवउदारवादीपिनिगु मान्यता खः । थ्वहे मान्यताया लिधांसाय् नेका, एमाले, माओवादी न्हयलुवाया सरकारत न्हयागु खःसां नेकपाया न्हयलुवाया सरकार नं वहे मान्यताया लॉपुई डायो च्वंगु खः । नवउदारवादी सिद्धान्तं देया अर्थतन्त्रया तँचा तः तः हांगु पुँजीवादी राष्ट्रया लाहातय् वानिगु व अमिगु ग्वाहाली मकाय्कं फितिकृति हे सानय् मफैगु अवस्था ह्यो बी ।

देशय् न्हिं न्हिं इलंइया ल्याखं कोरोनाया ल्वगि त खानय् दयो वयो च्वंगु दः । सरकारया छुनं बांलाक भिंक तयारी मरु । लकडाउन, निषेधाज्ञा याय् अःपु अलय् वजक कोरोना मपुंक पानय्गु वास मखु । ताः ई तक लकडाउन याय् बलय् ब्यापारी ब्यवसायत व जनसमुदायं हे उक्रिया विरुद्धय तप्यंक हे हाचां गायो वला । सरकारं चित्त बुभ्के याड लिसः बियमफःसेलिं कोरोना ग्यापुक महामारी याड च्वंगु इलय् हे बजार यातायात, वायुसेवा, उद्योगधन्दा चाय्के मबिसें मगाता । लक्षण खानय् दःपुं व मरुपुं ल्वगि तय्ता सरकारं बिस्कं बिस्कं आइसोलेसन दय्क तय् फःगु खःसा थापासिकं मथां संक्रमणं महामारी रुप मकायगु जुई ।

मन्त्रालय तछ्याडः मेगु दय्क जूसां थःपुं कार्यकर्तापिन्ता भाग थ्याकेता लां लां ल्वापु थयो विवाद याड च्वनिपुं नेता तय्सं मन्त्रालय बढेयाई बलय् लगे जुइगु खर्चजक कोरोना ल्वय मपुंकय्ता

खर्चयागु जूसा गुलि बांलाइगु ? छगू मन्त्रालय थपेयाय् बलय् थ्वं मथ्यं छगू अर्ब तका दां राज्यं भार कुबिय मालिगु धायो च्वंगु दः । छखे पाखय् कोरोना ल्वचं उथि उथि काड च्वपुं मनु तय्ता मःगु मास्क, स्यानिटाइजर व पञ्जा व मःगु वस्तुत इड बिय फःगु मखुनि सा मेदखय् अरबौं तका दां म्वँसां भारी कुबिइकेगु ज्या जुयो च्वंगु दः । लज्जा व गैर जिम्मेवारीपनया नं छगू चें दै । वहे लाजया चें पुल थौं सरकार हज्याड च्वंगु दः ।

गथेकि, अः स्वास्थ्य मन्त्रालयं होम आइसोलेसनय् च्वड च्वपुं संक्रमितपिन्ता इड वियता भाति भाति स्वास्थ्य सामग्री जिल्ला-जिल्लाय् छ्वयो च्वंगु दः । उकि मास्क ५० गू स्यानिटाइजर नेगः, साभुं, थर्मोमिटर त तयो तःगु दः । अलय् उगु सामग्री मन्त्रालयया थःगु खर्च खय् मखुसीं अमेरिकाया ग्वाहालीखय् यागु खानय् दः । ग्वाहालीया बाकसखय् अमेरिकी ग्वाहालीया छाप तयो तःगु दः । स्वास्थ्य मन्त्रालयं संक्रमित पिन्ता उलि उलि सामग्री बिय मफूम्हा निकम्मा जुल ला ? जनतां न्हयसः तयो च्वंगु दः ।

निजी अस्पतालं सीम्हा मन्थाता हे भेन्टिलेटरय् तयो लखंलख दां कायो च्वंगु खाँ नेपःमि पिनिगु लागिं न्हूगु खाँ मखु । धेबा जक दैगु जूसा पुँजीपतितय्सं न्हयाथिन्योगु घच्यापुगु व क्वहयोंगु ज्या सानय्ता नं लिफः स्वइमखु । नेदुगं स्वदुगं लबः दइगु जूसा 'थः फाँसी खय् यगायता नं लिफः मस्वैगु ' पुँजीवादी ब्यवस्थाया चरित्र खः ।

नकतिनी खवपय् थजगु हे छगू घटना जुला । सामान्य उपचारया लागिं निजी अस्पतालय् यंकम्हा विरामी उपचार यायां सीता । स्थानीय्या विरोध लिपा सीम्हासिया परिवारता छुं भाति धेबा ग्वाहाली याय्गु सहमति याड ल्वापु मिलेयागु न्यनय् दः । न्हयाथय् थजु मनु सीसा उक्रिया क्षतिपूर्ति धेबा व मेमेगु बस्तुं ग्वाहाली याडां उथं ग्यनिमखु । मनता छुं भाति चिय फैं, चित्त बुभ्के याय्गु जक जुई पीडित परिवारया निंतिं न्हापाया अवस्थाय् ह्यगु सम्भव मरु ।

पुँजीवादीत प्रतिस्पर्धात्मक खुल्ला बजारया नीतिं जनताता भिं याइ धाय्गु दाबी याड ज्वी । व छगूकाथंया भ्रमजक खः । धात्थें खय्क उकिं पुँजीपति तय्ता जक भिं याई । संसारया गरिब व कमजोर अपलं देशया अर्थ तन्त्र थी थी अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थात, विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषपाखं धेबा त्याय (ऋण) बियो ग्वाहालि याय्गु नामय् पुँजीवादी देशया लाहातय् लाड च्वंगु दः । उकिं नवउदारवादया तहांक विरोध याय्गु देशभक्त नागरिक पिनिगु अः याय्गु कर्तब्य खः

‘जनताता हःनय् तयो निस्वार्थ जनताया सेवा याय्गु भावना’ त्यागु दः’

सुरेन्द्र राज जोसाई

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) या पाखं कोभिड १९ या भ्वल्वय मजुइकः पाड तय्गु सन्दर्भय् गवसःगवगु कोभिड १९ महामारी विरुद्धया लडाइया इवल्य समाजवादया विकासःसिद्धान्त, संस्थात निस्वानयगु व अभ्यास बारे या अनलाइन सम्मेलनया सफलताया कामना याय् । नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः व वागमती प्रदेशसभाया दुजः या नातां थव तस्कं च्व जःगु अनलाइन सम्मेलनया सह संयोजकया नितिं चिनियाँ कम्यूनिष्ट पार्टीता आभार प्वकः च्वडा ।

कोभिड १९ भ्वल्वयया महामारीता अपलं पाड, अपलं मनू तयुता ल्वचं मपुंक तय्गुली चीन क्युबा भियतनाम, प्रजग कोरिया व भारतया केराला प्रान्तया न्हयलुवा पिसं याड द्यगु साहस योग्यता व बुद्धिमता न्हयव्वयो पक्का हे लबः मदय्क फितिकुति मसानिपुं पुँजीवादपुं स्वयो जनताया समस्या हे थःगु समस्या भः पियो जनता केन्द्रीत ज्या नपां छतिं हे स्वार्थ मतः सिं जनताया सेवा याय्गु भावना त्यागु खः धाय्गु क्यं ।

धात्थेगु खाँ छुल्य धःसा न्ह्यगु ख्वःपा पुयो वम्हा नवनाजीवादी ट्रम्प, बोल्सीभारी व मोदीया कोभिड १९ भ्वल्वय मजुइकेता पानय्गु, मपुंकः तय्गु ज्याखय् यागु वेवास्ता छुं हे मखुथे याड च्वंगु गैरजिम्मेवारी व भ्रन स्यालय तिय्गु काथं जनताया विपतया

इलय् अमिगु सम्पति मुनय्गु काथं लबः नय्गु ब्यापार काथं छ्यलः च्वंगु पहः व व्यवहारं पुजीवादता २१ औं शताब्दीसं तस्कं मभिंगु व्यवस्था काथं उल ब्यगु दः ।

चीनया विरुद्धय म्हेगः नं सं.रा. अमेरिकां म्हेग नं शीत युद्ध याड च्वंगु हे खः । अलय् थौं नं याडच्वंगु दः । सन १९८१ सं पिथांगु व डीनक्रत्जजुं च्वयो द्यगु (अन्धकारका आँखाहर) ‘ख्युथाय् च्वपिनिगु मिखा’ पाखं शीत युद्ध न्ह्याकला । तिब्बवतया उपद्रव व थेन आ नमेन चोकया समाजवाद विरोधी प्रतिगामी उपद्रवलिया सं.रा. अमेरिकी साम्राज्यवादं सोभियत संघया थासय् चीनता थःम्हा शत्रुया थासय् तला । ‘गोर्की ४००’ भाइरस धःगु उगु साफूया न्ह्यगु संस्करणय् सोभियत संघया थासय् चीन व गोर्कीया थासय् ‘उहान ४००’ तयो पिथाना । थु किं सियदः ‘उहान भाइरस’ या नामं चीनया रसायनिक व जीवाणु हतियारया द्वपं वियगु योजना अमेरिकी केन्द्रीय गुप्तचर विभागया तःदा हाँ निसँया जःखः, षड्यन्त्र खः ।

सन २०१९ या अक्टोबरे चीनया उहानयँ विश्व सैनिक कासा जूगु खः । सं.रा. अमेरिकी सेनां नं उकि ब्वति कःगु खः । डिसेम्बरया लिपा लिपाया वालय् कोभिड

१९ वा नोबेल कोरोना भाइरस खानय् ददं छथुं हे डाड पुड वान । सन् २०१९ या अगस्टे स्वँखय् निमोनिया वा (अज्ञात) सिइके मफूगु ल्वय सं.रा. अमेरिकाय् डाड वांगु खः । उगु ल्वय् डाड वानयँ हाँ सुरक्षाया अभाव क्यड अमेरिकी सेनाया प्रमुख जीवशास्त्रीया प्रयोगशाला चाय्के मब्यूसँ तिकय् बिला । प्रयोगशाला तिड छुं ई लिपा कथित ‘ई-चुरोट’ या संक्रमण डाड वाना ।

अमेरिकी ल्वय नियन्त्रण व रोकथाम केन्द्र (सीडीसी) या निर्देशक रोबर्ट रेडलिडं संसदया छगू बैठकय् कोरोना भ्वल्वय न्हःपां अमेरिकाय् हे खानय् दःगु, कोरोना भाइरस न्हःपां अमेरिकाय् हे खानय् दःगु उकिया उब्ले ‘फ्लु’ धःगु दक धाला । नपां अमेरिकी सैनिक प्रयोगशाला चिइकेता आदेश ब्यगुया कारण आनानं भाइरस ज्वयो वांगुलिं खः । थुकिं सियदः कि अमेरिकी राष्ट्रपति ट्रम्पं ‘चीनया भाइरस’, उहान भाइरस’ धःगु या कारण चीन विरोधी अपराधं पीडित जुगुलिं खः । चीनया अनेक धम्की ब्य ब्यं नपां निहँ माल माल थमनं न्ह्याकागु ब्यापार युद्धय् ट्रम्प प्रशासन असफल जुल । उकिं लिपा चीनता कोभिड १९ या ल्वय डांकः

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

पुंकः ब्यूगु द्रपं बियो च्वंबलय् थःगु पापया प्वः ब्यड वांसेलिं थःपुं वैज्ञानिक, विशेषज्ञ व बुद्धिजीवी पिसं चीनता ब्यूगु द्रपं खः हे मखुगु दकः असहमति प्वंक सा नं जिद्दी जुयो राष्ट्रपति ट्रम्पं थःगु इज्जत थमनं हे वानिगु याड न्हार्यं धेड स्वर्ग खानय् दै जक जुयो च्वना ।

थौ या श्व तस्कं काथं मछिगु चुनौतीपूर्ण इलय् चीन व चीनियॉ कम्प्युनिष्टपार्टी याड वयो च्वंगु ग्वाहाली याय्गु सहयोगात्मक भूमिका च्वछाय् बहजु । ल्वय् नपां ल्वाडाबलय्या अनुभव चीनं हलिमय सकसिता थुइकेगु काथं इमान्दारी काथं न्हयब्वयो तः हंगु गुण यागु अःतक हलिमयया सकल समुदायं मति तयो च्वंगु दः । विश्वया मनु तय्गु जीवन रक्षा याय्गु मतिं चीनं समस्याय् तः केड च्वंगु देश व मनु तय्ता बियो वयो च्वंगु स्वास्थ्य सामग्री नपां उपकरण (ज्याभः) नपां स्वास्थ्य जनशक्तिया ग्वाहाली हलिमय छगु आशाया तुइजला काथं कायो च्वंगु दः । सड्कटया थुगु इलय् हलिमयया सकल जनताता ग्वाहाली याय्गु नपां महामारीनपां ल्वाय्ता विश्व छपा छधि याय्गु चिनियाँ राष्ट्रपति सि चिड फिड या बिचः व चीनया उगु नीतिता जिमिसं दुनुगलं निसें थः डाल समर्थन व ऐकेवद्वता प्वंकः च्वडा । राष्ट्रपति सिजुं शीतयुद्ध व सैन्य युद्धया पक्ष चीन मरुगु खॉ क्वः छयूसें हलिमय् ब्याकः अलय् विश्व शान्ति व मानव समुदायया भविष्यया लागिं तस्कं हाँय्पुगु सुखद नपां बांलागु सन्देश बियो द्यूगुलिं जिपुं तस्कं लय्ताया ।

नेपः या खॉ ल्हाय्गु खःसा थुगु कोभिड १९ भ्वल्वय डडः पुडः वानय् हाँ हे उब्लेहे नेपः व भारतया सिमानाय् द्रहँ वयफःगु नेपःया लॉपुति च्वडः, द्रहँ व पिन्ता जाँचय् याड क्वारेन्टिन अस्पताल व उपचारया बन्दोबस्त याड निर्वाचनय इलय् छ्यपुं शासक

दलया कार्यकर्तापिन्ता ग्वाहालिमि (स्वयम सेवक) काथं छ्वयो थाय् थासय् जन चेतना नपां ल्वय पानय्गु ज्या याकगु जूसा कोरोना ल्वय मपुंक मजुइक रोकथाम व नियन्त्रण याय फँगु सल्लाह सुभावा व उपाय नेमकिपां धायो च्वंगु खः ।

अथेहे प्रमुख प्रतिपक्ष दल, नेम्हा-प्यम्हा उद्योगपति व ब्यापारी पिनिगु सल्लाह कायो विदेशं मन्तू ल्हय्यगु व सिमानाय् न्ह्याम्हा नं दुकाय्गु काथं चाय्केगु सरकारया नीतिं थौ नेपः दुनय् नं कोरोनां लाखे प्याखं ल्हयो च्वना । महामारी जुयो च्वना । स्वनिगः भन मेमेगु थासय् स्वयो कोरोना ल्वगित पिकाइगु कारखाना थें जुयो सड्कट वयो च्वना ।

कोभिड १९ भ्वल्वयया विरुद्धया ल्वापुंपाखं कःगु ज्ञान व ज्या थाना न्हि थानय्गु पाय्छि जुइगु मति तया । छवप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं चां न्हिं मधःसिं छँ छँ वाड थुगु कोरोना ल्वयया बारे थुइके बियगुली हज्याड च्वंगु दः । मः काथंया स्वास्थ्य सामग्री बाहेकं नपां मेमेगु सामग्रीत इड बियो च्वंगु दः । श्वहे इवल्य गुलि वडाध्यक्ष जुपुं व वडा सदस्य जू पुं नं थुगु ल्वय पुड, वास याड, एकान्तबास च्वनय् माल ।

थुगु महामारी पाड ल्वय मजुइकेता जनता तय्ता खॉ थुइके वियता प्रचार प्रसार ल्वय्या परीक्षण नपां न्हय्डागु शय्याया क्वारेन्टिनया ब्यवस्था छवप नगरपालिकां यागु व न्हियान्हिथं याड च्वंगु सुचुकुचु व की सिइगु वास ह्वल च्वंगु ज्या खं जनतां बांलागु ज्या खः दक धायो च्वंगु दः ।

देगलय् छो पुजा यो वानेगु चलन, दाफा-भजन, भव्य डाय्केगु, जात्रा-पात्रा याड नं कोभिड १९ या ल्वय डड वानेता ग्वाहाली यागु खानय् दः । अथेजगुलिं ताः ताः पाक च्वड सामाजिक दुरीख्य च्वड, मास्क तयो साभूं थाड लाहा सिलय्गु ज्या

जनताता स्यं स्यं ग्वाकः यंकगु दः । अथेनं नेम्हा-पेम्हा ब्यापारी -उद्योगपतिपिनिगु बः लय् लकडाउन लिता कः बलय् सड्क्रमण न्हिया न्हियां अप्वयो वःगु खानय् दः ।

गरिब व बेरोजगारपिन्ता बन्दोबस्त याय्ता प्रदेश व स्थानीय निकायता न्हाहे तयारी याड तःगु जूसा गरिब जनतात कतया भरय् म्वाय्गु स्वयो 'ज्या साड नय्गु' बानी जुयो थःगु हे तुतिखय् दानय्गु छगु प्रतिष्ठाकाथं हज्याइगु खः । नेमकिपां थुजगु खॉ दे डंकः प्रचार-प्रसार यायां वानय्गु खॉ थाना ब्याकः च्वडा ।

श्वहे लसताय् छुं ई न्हयो चिनियाँ कम्प्युनिष्ट पार्टीपाखं छ्वयो हःगु मास्क उपहार छवप नगरपालिका पाखं थी थी अस्पतालता इड ब्यूगु खॉ कानय् दयो जिपुं तस्कं लय्ताया । दकलय लीपा हकनं छकनिं थुगु अनलाइन सम्मेलन धिसिलाकः क्वचाइगु मनं तुडा ।

(चिनियाँ कम्प्युनिष्ट पार्टीया ग्वसालय् जूगु बुधवार कोभिड १९ बारेया अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनय् नेमकिपाया पाखं पार्टीया केन्द्रीय दुजः गोसाई जुं तयो द्यूगु न्वचुया भाय् हिला सं.)

ख्वप नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाया कार्यालय

ब्यासी, स्वप

ख्वप नगरपालिकां अडियो नोटिस सेवा हचिकगुलिं नगरपालिकायागु सूचं व ज्या भ्वः क्वय् च्वयतःगु नम्बरखय् डायल यड न्यने फँगु खॉ फुकंसिता ब्याक च्वडा ।

Audio Notice Number:

१६१८०१६१००९६

मोहनी नखा व उकिया लिच्चः

आशाकुमार विक्रंज्जार

हिन्दु धर्मात्मबी पिनीगु तः हांगु नखा मध्ये मोहनी नखा नं खः । मोहनी छगू तःन्हूतक डाय्किगु नखा जूगुलिं नं थुकियाता तः हांगु नखा धःगु खः ला ? मोहनी अल्य विजया दशमी, असत्यता बुक सत्यं त्याकगु धःगुदि । उकिं अत्याचारी महिषासुरता माता भगवती स्याडः जगतता रक्षा यागु धाःगु दिन जुगुलीं शक्ति स्वरुपिनी माता दुर्गाया अनेक तरहं पुजा याड थः कय नं असत्यया विरुद्धय ल्वाय् फय्मः धायो पुजा याडगु दक नं धाई । नपां शक्तिया चिं तरबार लः ल्हाइगुलिं नं शक्ति सञ्चयया काथं दुर्गा पुजा याडगु शास्त्रय चवयो तःगु खः ।

नवदुर्गाया गुगू रूप दः धाइ काथं शैलपुत्री, ब्रम्हाचारिणी, चन्द्रघण्टा, कस्माण्डा, स्कन्दमाता, कात्यायनी, कालरात्री, महागौरी, सिद्धिदात्री काथं कायो चवंगु दःसा खवपय् अष्टमातृका दक नला स्वांसां निसें सुथाय् तिर्थय् वाड बःन्हि मता ब्यूवानेगु याई । गुकिता स्वंतकि ताँ वानिगु दक नं धाई । नला स्वानय् गु चहें न्याकी । नला स्वानयता न्हंगु चा भाला न्याड व भाला विधिपूर्वक पुजायाड खुसी वाड पाँचा कायो ह्यो उकि दुनय् लाजा, त्यछो तयो नलास्वानी । अल्य सुथाय् निनाःताडः नाः बिइसा बःन्हि मताबियो पुजा याई । थुकाथं थःगु दुकुती द्यो स्वाड पुजा याई । अल्य दुकुती नं बुँज्याया ज्याभ व खोना, तरबार नं पुजा याड तै । अल्य दुकुती सिँचा बाँ इलः, ताकिचां पाड न्हँ याडगु चलन अः तक दःनि । उकि विजया दशमी शक्ति सञ्चयया प्रतीक खः दक धाय्फः । खवपय, नलास्वानी खुनुं सुथाय् ब्रम्हायणी पिथय् वानीसा ब्रम्हायणी खुसी खः सिल, गुम्हास्यां म्वँ ल्ह्यो द्यो पुजा यो वानिसा बःन्हि बाजा गाजा थाड त्वालयायपुं मिले जुयो मता ब्यू वानि । छुं भाति लालटिनता तारा, डा, भैलखः आदि दय्क थःगु कला नं क्यड है ।

नेहु खुनुं माहेश्वरी पिथय् वाड द्यो पुजा याड व बहनी मता ब्यू वानि । अथेहे स्वन्हूखुनुं कुमारीकय् वानिसा प्यन्हूँ खुनुं भद्रकाली (बैष्णवी), डान्हू खुनुं बाराही, खुनुं खुनुं इन्द्रायणीकय्, न्हयन्हूँ खुनुं महाकाली कय्, च्यान्हूँ खुनुं महालक्ष्मी कय् व गुन्हूँ खुनुं

त्रिपुरा सुन्दरीकय् वानय्गु याई । छसिकाथं ब्रम्हायणी खुसी, माहेश्वरी खुसी, पसिखेलय् खुसी, चुपीघाटय् मंगतिर्थ, तः पुखु, कासन खुसी, कमलपुखु, खर्वेहूँ खुसी खः सिल म्व ल्ह्यगु याई । थुगु इलय् देशां देछिया मनू त भक्ति भावं वैसा गुलिं थः ब्वयद कतः स्वयद जक वैपुं नं दः । नपां त्वालं त्वालया बाजा गाजा पिब्वइगु नं छगू मौका काथं नं काई ।

खवपय् मोहनीया विशेषता काथं छगू नेगू खँ न्हिँ थानय् बहः जुई । फूलपाटीखुनुं थू मँ स्याड छँगु तुकिगु अल्य व हे छँगु यखायो सुकु गांकः थाज्या थाइगु थू छँ दय्केगु याई । मखुसा व महिषा सुरता छँगु तुकगु काथं साँ नपांया छँगु तुक पाड तै ।

अथेहे महिषासुरता स्याडः पिलिंप्यब्वः थय्गु धायो पिली लिकायो कान्तां दब दब चाखय् तयो दुकुटी खा, हायँस्याइबलय् थाय्गु याई । अःधःसा थजगु चलन मदयो वान । अथेनं थूमँ स्याड मउसँ छँगु तुकिगु चलन धःसा दः नि । थुखुनं साइ (नायँ) पिनि कूछि भवय नई । मेपिनि भवय नई । मेपिनि धःसा अष्टमी खुनुं कूछिभवय नई । कूछिभवय नइबलय् केराया पाखय् तयो नैगु चलन अः तकनं दःनि । गुकिं थुगु चलन तस्कं पुलांगु जुयमः दक सिइकय् फः । गुगु इलय् धातुया भू मरुगु इलय् निसें थुगु चलन यागु जुयमः । गुगु इलय् मनू तय्सं अपलं नय्फःगु इलय् कूछि तयो नय्गु यागु जुई । उकिं अः तक नं द्यो ब्वः कूःछि हे तै । गूगु बजि दाइगु कुलय् माः कुलय् चां दाड तैगुलिं नं थव चलन प्राचीन खः दक सिइके फः । थुगु इलय् ख्ये नं तयो ख्ये स्वगं कायो असत्यता बुकः सत्य त्यागुया लसता डाय्कगु काथं काय्फः । थुगु इलय् निसें सकल जहान परिवार मुड नपां च्वड नैगुलिं नं मोहनी नखा तः हांगु नखा काथं काई ।

नवमि खुनुं धःसा छँया दुकुटी पुजा सुरु याई । नला स्वाडागु भ्योतय् पुजा याड नला स्वं मुल आना तयो तःगु तरबारनिसें अनेक बुँज्याया ज्याभः (कू, तःकू, इज्री निसें मेमेगु ज्याभः नं पुजा याई । दुकुटी बाहां (खा, हायँ) बली बिय धुंक आना सालः तःगु नला स्वं क्वकायो मोटर, मोटरसाइकल निसें थी थी थःगु लजगाया मेसिनत पुजा याई । उगु इलय् मोहनी फय्मः । बहे मोहनी तिड, ह्योगु सिन्हं तिड, ह्योगु कोखा (तुलबाला) क्वखायो प्याहाँ वैबलय् छगू लसतां जःगु हिसी ख्याली ज्वड प्याहाँ वैपुं मनू तय्गु ख्वालय् धात्थे मोहनी नखाः पिज्व थें च्वनि । थुगु इलय् बहनी नवदुर्गा या द्यो छँ निसें ब्रम्हायणी तक खँ मँ ब्वाकी । थव नं छगू खवपया विशेषता काथं काय्फः । गुम्हा निकू थू गाठामगः चहे निसें गः छँ या नवदुर्गाया द्यो छँ तयो लहिड तै । थुम्हा मँ नवदुर्गा द्योयाता

पी न्हयगुगु स्वप पौ, बःधि पौ(पाक्षिक)

छाइपुं अपलं भक्तजनत अः नं दःनि ।

दशमी खुनुं स्वं क्वकायो छैया थामां नला स्वं बियो ह्योगु सिन्हं, मोहनी तिकः सम्हे नयो धालाँचा खय् च्वंगु श्वेँ फुक्कसिता त्वंकः धालाँचाखय् केरापा खय् तयो तःगु काचिगु म्येँ या ला छुयाला दय्क सम्हेँ नै । अलय् ढुकुटी तयो तःगु तूमा, पालुमाया हः, नपां मेमेगु स्वं क्वकाय्गु धायो पिखालाकी वाय् ह्यानिं ब्रम्हायणी पिथय् वाड ख्वःस्यु वानेगु याई । थुगु इलय् ख्वपया फुक्क जनतात नपां मेमेथाय् नं भक्तजनत वै । थुगु इलय् ख्वपया फुक्क धाय् थें बाजा-धिमे, बाँसुरी, धाँ अनेक ज्वड ब्रम्हायणी पिथय् वै । थुकाथं मोहनी नखा क्व चःसां एकादशी निसें म्हयाय् मचा, भेनामचा, जिलाजं, निनि, निनीपाजु निसें म्हयाय् मचाया थः छेँ पाखं भव्य सः त नकी । बिस्का व दशमी भव्य सः मतल धःसा अः निसें थः मखुत धाय्गु याई । अलय् खबर मयासेँ भ्वेँ मवल धःसा नं थः तोडे जुइगुलिं थुगु भव्य छगू थः स्वापु दः नि धाय्गु दसी काथं नं क्यं ।

मोहनी बलय् खा, हायें, दुगु(च्याडग्रा) फै, मै, खसी अपलं स्याइगुलिं थुकी प्राकृतिक संतुलन याय्गु काथं क्यं । अथेनं थौं कन्हे मनु तयसं फःसां मफसां धेबा त्याड जसां तः हांक मेपिन्ता केनय् थें याड म्वः मरुगु खर्च याड क्यनि । गरिबी तःकेड च्वंपुं मनु तयनिंतिं दशै-दशा जुयो द्रहें वै । थः थिति पिन्थाय् भ्वेँ वानेता छजु बांलागु वसः तयमाल । मचातयता चित्त बुभे यायता ला कायो नकय् माल । थव फुक्क गरिब जनताया निंतिं छगू तहांगु दशा हे जुय्फः । उकिं खय् भासं धायो तःगु 'आयो दशै ढोल बजाई, गयो दशै ऋण बोकाई' दक अथे धाय्गु दशमी धिमायें थाड वै वानि बलय् साहुं क्यंकः वानि । गुकिया दसु छपु नेवः समाजय् चलय् जगु लोकम्येँ थाना न्हिथानय्गु उपयुक्त जुई ?

मोहनी नखा थयंक वल,
छेँ छुं हे दःगु मखुनी
मचात चियाँ मियाँ ख्वलरे दैब
जि नुगः खुलुलुलु ख्वल रे ॥

नय याता नसा मरु,
तिय याता तिसा मरु
चोनय् याता बास जिनं मरु रे दैब
जिनुगः खुलुलुलु ख्वल रे ॥

न्हपा-न्हपा गाईचा हः वइगु धायो त्वाल्य -त्वाल्य थजगु म्येँ न्यंक वइगु । थजगु कालजेयी म्येँ त अः वहे बुहापुं गाईचात नपां ताड वान । त्व अनुसन्धानया विषय खः । अलय् दशमी बलय् व गाईचाता छेँखाली ब्व (भाग) वियगु याई । वनं अः मदय् धुंकल । अलय् 'खाचाय्गु ला नेक्वः नेक्वः, मैया ला यक्व-यक्व दक ध्याचु म्येँ माहालीं नं न्यकिगु चलन दः ।

नेवः समाजय् ऋतुम्येँ हालिगु चलन दः । थुगु इलय् 'माल श्री' हाली, गुगु करुणा रसं हाली । दाफा-भजन व छेँ छेँ नं

दशै बलय् जक मालश्री हाली । थौं कन्हे प्रविधिया विकास नपां नपां न्ह्यागु नं इलय् मालश्री, घातु, सिन्हाज्या न्ह्यागु नं म्येँ हाय्क च्वंगु दः । गुकी नेवः परम्पराय् छगू काथं विकृति हे वगु दः । नपां न्हें प्रविधि बेमौशमी तरकारी जक मखु स्वं नं ह्वय्क ब्यगुलिं नं दशमीया इलय् ह्वइगु स्वं छु खः व थुइके थाकुल । मखुसा मोहनीया इलय् ह्वइगु तः फवः स्वं, कःसितःफवःस्वं, बाहेतःफवः स्वं दशमी वगुया सडकेत खः । थुगु इलय् ह्वइगु ग्वंगः चुली स्वया थःगु हे विशेषता दः । नपां पाँचा वाय्गु पुन्ही खुनुं श्वहे स्वयाता कुति कुति याड चुइके हःगु स्वया पत्रं खुसी जायो च्वनिगु मेगु देशय् या 'गोल्डेन रिभर' या पर्याय धःसां मपा । अलय् त्वालं त्वालं हैगु खचा खय् माँ नपां तयो हैगु नं छगू थः गु हे विशेषता दः ।

देवी ब्रम्हायाय्के शिलय् सं स्वान छाय
नुव पासा भी मुना हरि भजन याय ॥

शरद ऋतु ताल्ला फुड चिकुला सः तिगु ई आकासय् बुलुहुँ सुपायें चिल वाड वाँचुगु सर्गतय् बांलाम्हा तिमिला खानय् दैगुलिं श्वहे इलय् मचातयता अजा-अजिं तिमिलाया म्येँ न्यकी । थी थी मचाकासा म्हितेगु स्यनि । मचाय्म्येँ या छचलं:

तिमिला जुजु तिमिला जुजु
छं मां ग्व ? धौ ख्वलय् वाना ... ।

अलय् हिगुली वला ? या कासात स्यनि । उकिं नं 'शरदया मिला' दकलय् बांलागु मिला व बांलागु ऋतु काथं काई । चाकछिं बुई म्हेँवसुवा क्वछुई, किसानया चं चं धःगु मन वागुजी स्व स्वं लसतां क्व छुई ।

उकिं धाथें मोहनी लगे याइगु मोहनी, सुचुकुचुया मोहनी, थः थितिया स्वापुया मोहनी, प्रकृतिया लसताया मोहनी, दाजुकिजा तताकेहैया मोहनी नपां थःस्वयो थाकालि अजि बाज्याया लाहातं क्यातुगु नलास्वं, म्हवसतय् ह्योगु सिन्हं क्वखा (तुलबाला) क्वखायो शक्तिया देवी दुर्गाया आराधना याइगु हिंसी दःगु मोहनी । गनां गनां पिं चुलः लसतां सर्गतय् ब्वय्थे याइगु मोहनी भुतिमाथें न्यासी न्यासी चाः चां गुब्ले चांगुइ ब्वाडः, गुब्ले चांगुइ ब्वाडः सर्गतय् इन्द्रता व गात धाय्गु सन्देश ब्य वानिम्हा मोहनी न्ह्याकातं स्वसां बांला ।

सःसा दशै मसः सा दशा जुइगु ज्ञान का कां नुगलय् ग्वाकः मोहनी डाय्के । अलय् असत्यं अपलं थाय् त्यलः वयो च्वंगु थौं या इलय् सत्य व असत्य सिइक असत्यः व मभिंगु बिचः फुक्क चुइकः भिंगु बिचः ह्योगु क्वखा थें क्व खायो ह्योगु सिन्हं व मोहनी थें तिड हज्यायता इलं लाहा फयो फवड च्वन । लोभ, पापं पुड महिषासुरया ख्वः पां पुयो कतयाता न्हयगु ज्याया मार न्हिया न्हिथं अप्वयो वाड च्वंगु थौं या इलय् मोहनीया अर्थ थुइक मनय् ग्वाकः हज्याय फःसा भीगु परम्परा, भीगु संस्कृति दुनय् सुचुकु च्वंगु भौतिकवादी खाँ हज्याड अपलं जनताता भिं याय् फै । मखुसा भी न्ह्याब्ले वहे गालय् लाड च्वनि ।

खपया मिसा मस्तयसं सास बियो ग्वाकगु

यें या रानीपुखु

(यें असोज ९, सुदीप श्रेष्ठ)

येंया रानीपुखु आनाया नुगः खः । उगु नुगल्य् वाइपास सर्जरी याड हि न्ह्याक ब्युपुं खपया मिसामस्त डा. भगवान कोइराला व डा. रामेश कोइरालापुं थें जःपुं डाक्टरपुं थें खः । वहे मिसामस्तयगु लाहा तय्या सीप छ्यलः प्यदा तक गुं थें जुयो च्वंगु घाँसं

राष्ट्रिय पुनः निर्माण प्राधिकरणय् रिफर याड छ्वता । वनं लिपा तरुन्त हे प्राधिकरण प्रमुख सुशील ज्वाली व वयकया पुचः खपया भाजुपुखु दय्क च्वंगु स्वः भाल । उगु इलय् खप नगरपालिकां स्थानीय उपभोक्ता समिति पाखं हे भाजु पुखु दय्क च्वंगु खः । देचा

तयो भनीगु थःगु हे मौलिक पहलं पुखु दय्क च्वंगु खां सेली ज्वाली जुं खप नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुयाता नपालाड धायोदिल - 'खपया थवहे सीप छ्यलः येँ या रानीपुखु दय्के माला । छिकपिसं ग्वाहाली याय् फैला ?'

प्रमुख प्रजापतिजु

तपुयो ख्योथें जुयो च्वंगु ख्यो छ्याड, गुं छ्याड पुखुदय्केता ज्या साना । चा माथां कला, अपां सिला, अलय् रानीपुखुता न्हेंगु जीवन बिला । गथे नुगः या शल्यक्रिया याड डाक्टरं न्हेंगु जीवन बिइ अथे हे ।

थव २०७५ फागुन महिनाया खाँ खः । तः भवखाचां थला परे जुइक लासाय् गवःतु थें गवः तुल चतुवाड च्वंम्हा रानीपुखु प्यदा तक कोमाख्य् वाड च्वना । येँ महानगरपालिकां सिमन्टी व ल्वहँचा तयो टाइल तिकः पुखुता स्वीमिड पुल (म्वँ ल्ह्यता पुखु) दय्के तांगु खः । सर्जरी याय् मःम्हा विरामीया नुगः लिकायो न्हेंगु नुगः तयो बिय तांगु थें ... ।

महानगरया थजगु ज्याखं हल्ला खल्ला जुल, धर्ना जुलुस नाराबाजी जुल । सरकारं रानीपुखु उपचारयाड ल्हवनय्ता

तयार जुल । वयकलं तरुन्त हे भाजुपुखु जीर्णोद्धार उपभोक्ता समितिया नायो कृष्णप्रसाद दुमरु नपां प्राधिकरणया पुचः नपां स्वापु तय्के बिला । अलय् दुमरु जुं भाजुपुखुली ज्या सांड च्वंपुं मिसात-मिजंतय्ता सःतः धायो दिल -येँ नं भनीता रानीपुखु दय्क बिया दक ग्वाहाली फ्वंगु दः । भनी मध्ये सु सु वानय् फै पुं दः थें ?

देया संघीय राजधानी ग्वाहाली फ्वंसेली खपया शिल्पीपिसं छगू चुनौती काथं कायो अपः सिनं वानय्गु मतिं लाहा थाना । छु याय् छुयाय् जुयो च्वंपुं नं नपां ज्या साड च्वडापुं पासापुं तयार जुसेलिं अपुनं कसे जुल । थय्याड रानीपुखु ल्हवनय्गु न्हेंगु ज्याया पला न्ह्यात ।

रानीपुखु दय्केगुया खाँ मिले मजुयो येँया मेयर व उपमेयरया दश्वी दोहरी हःगु

भनीसं न्यडागु खः । अभियन्तापिसं भनीगु थःगु हे मौलिक पहल्य् रानीपुखु दय्के मः दक सःत तं वगु खः । रानीपुखु ल्हवनय्गुलि खपया मनू त दुथ्याकः याडागु ज्या दुमरुं लुमांकरें धाल, 'ता ई तक खाँ मिले मजुयो विवाद जुयो च्वंथाय् पुलांगु पहलं दय्केता प्राधिकरणं खपकय् ग्वाहाली फ्वँ व सेलिं भनी लिचिलय्गु खाँ हे जुइमखु , नपां व जिमिगु लागिं छगू जिम्मेवारी नं जुल चुनौती नं जुल । प्राधिकरणया सरपिसं जिमिसं भनीगु थःगु हे मौलिक शैलीं भाजुपुखु दय्कगु खाड रानी पुखु नं अथे हे दय्के माला दक धःभःगु खः । जिमिसं वयक पिनिगु विश्वासता लथ्याय्गु खाँ हे जुइमखु ।

खपया छगू हे जक शर्त दः -थुगु ज्या ठेक्कां मखु उपभोक्ता समिति पाखं याकेमः । छुं नं ज्या खय् आनायाय् हे स्थानीय मनूत दुथ्याःसा थःगु धाय्गु मति ब्वलानि । अलय् आर्थिक रुपं दांक याइगु जक मखु ल्याचा न्हयकनयें स्वयथें पारदर्शी नं जुई धाय्गु खपया मान्यता खः ।

प्राधिकरणं उगुमान्यता ज्यू धाल । दुमरुं धाल, वयकपिसं अजयरत्न स्थापितया कजिलय् न्हयम्हा दुजः दःगु उपभोक्ता समिति निस्वाड दिल । जिमिसं समिति व प्राधिकरण नपां मिले जुयो शिलाचहेखुनुं निसें ज्या न्ह्याका ।

न्हःपां डय्म्हा अलय् लिपा गुइम्हा कालिगढपुं रानीपुखु ल्हवनय्गु ज्याख्य् लगे जुला । उकिमध्ये स्वब्व खय् नेव्व मिसामस्त जक खः । वयकपुं स्वीदा निसें डय्डादाया उमेरयाय्पुं खः । वयकपिसं थयं मथयं

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

च्यालातक ज्या साना । उगु इलय् रत्नपार्क अलय् जमलया आकासे तां स्वयबलय् कपालय् तपुली रङ्गीचङ्गी परासी व जालय् जनि चिड ख्वपया मिसामस्त न्हिचछी न्हिचछी रानीपुखुली ज्या साड च्वंगु खानय् दः । छश्व मनूत इवःपः छ्याड च्वंगु खानय् दै, मेगु पुचः क्लीं चा पाल च्वंगु खानय् दै सा गुम्हासी साबेलं चा तुयो चिच्यावगु गाडा थांक च्वंगु खानय् दै अलय् मेगु पुचलं व चा फुक्क पुखुया गःरिं थिड्क मुनय् यंक च्वंगु खानी । तापाक्कं स्वयबलय् कस्ती मुनय्गु इवलय् कस्ती हाँत स्वं खय् भुड भुँ भुँ याड च्वंगु थें च्वं । वहे कस्ती हाँ मध्येया छम्हा ज्यामि हाँ खः सुभद्रा ध्वँजु ।

जिमिसं छुं दिन हाँ दुमरुपाखं फोन नं. कायो वयक नपां स्वापु तयागु खः । न्हः पां खाँ ल्हाय्गु मति मतसिं उलि वास्ता मयाम्हा सुभद्रा बुलुहुँ मनया खाँ पिल्हवयो हल जिपुं सुथाय् च्याता इलय् छँ नं प्याहाँ वय्गु । न्हिया न्हिथं जिमिता ख्वपय् निसें येँ रानीपुखुलितक यंकेता छगः बस रिजर्भ याड तःगु खः । घौ नेघौ स्वघौ यां वय वानेता हे विड्गु । वं थःगु अनुभव कां कां वान । भाजु पुखुली नपां ज्या साडापुं पासापुं नपां दःगुलिं तस्कं हे हाँयपुसे च्वं । ज्या साडागु थें हे मच्चं । न्ह्यानिं गुँवय्यं (पिकनिक) वाडागु थें च्वं ।

अमिता दकलय् थाकुगु घाँय थ्वय्गु, इवःप छ्याय्गु जुयो च्वना । प्यदातक भुड च्वंगु घाँय इवःप छ्याय्ता लच्छि बितादक वं काड दिल । दकलय् न्हःपां वाडाखुनुं यां जिमि छु याय् ? छ्याय् ? जुला । पुखु दय्के जक वयापुं थः स्वयो तः तः मागु घाँय् खाड गुळ्ने छ्याय्गु, पुयगु आपाहांगु पुखुया घाय्यं इवःप दक मन हे ग्यात । गुळ्ने चाः पालय्गु गुळ्ने पुखु दय्केगु ? जिमिसं दय्के फैं मखुला दक मन ग्यासे वःगु खः । बुलुहुँ ज्या न्ह्याकः यंका । वं थःगु अनुभव कान ।

वं धाल लच्छी तक इवः पः छ्याड, घाय्यपुयो सफा याडानि भातिचा स्वय हाँयपुगु थाय् जुल । अलय् अः यां छुं जुइला धाय्गु मति वान । अलय् गुम्हां पासापुं देचा न्ह्यापुं गुम्हां चा ल्हययो है पुं गुम्हां माथांक है पुं, गुम्हां पुखुया सिथय् गरिमय पःखः दानिपुं बुलुहुँ ज्या न्ह्यात छसिकाथं ।

सुभद्राया जलाखाला मैयाँ व्वय्यंजुया अनुभव नं थथे दः-

न्हिचछी न्हिचछी पासापुं नपां हिसिख्यालीया खाँ ल्हाल्हां म्यँ हा हां ज्या सानय् बलय् ई वांगु हे चाडगु मखु दक खाँ कान । 'जिपुं म्यँ हा हां वानय्गु, ज्या सानय्गु, वयगु । सरपिसं गुळ्ने गुळ्ने गुलि खाँ ल्हाय्मःगु जक धायो दी । न्ह्याक्वः खाँ ल्हा सां थःगु ज्या सुंक मच्चंसें सिधय्के वं मचः ला सर ? ज्या मयासें खाँ ल्हाड च्वडागु मखु ? जक वं धाल ।

सुभद्रा व मैयाँ रानीपुखुली द्रहँ वगु न्हँः पां खः । गुम्हां गुम्हां या न्हःपां तिनी रानीपुखु खां पुं नं दः । जिंयां खाडागु खः । द्रहँ धःसा मवया कः । थुगुसी द्रहँ वय् खान कः । जिमि पासापुं नेम्हासिया न्हः पां तिनी खांगु जुयो च्वना । मैयाँ धाला । येँ वासां रानीपुखुली मवांगु जुयो च्वना ।

कालिगढपिसं इवःपः छ्याड, पुखुया धात्थेगु स्वरुप लुयो व सेलिं ज्या सानय्ता अः पुगु खाँ दुमरं धाला । वयागु खाँ काथं न्हपा महानगरं डोजर चलेयासेलिं क्वयया भागाय् व पुर्वपाखेया पःख थुड मदय् धुंकगु जुयो च्वना । उत्तरपाखेया पःखया स्वरुप नं सिड्के थाकुक दुय धुंकगु जुयो च्वना । पुखुगालय्या क्वय च्वंगु फि यक्व लिकायो यंकय् धुंकगु जुयो च्वना । देचा नं खः थें डांकः जक ल्यड च्वंगु जुयो च्वना । न्हःपां सिमन्टीया पःख दय्केता डोजर चलेयाम्हा ठेकेदारं गुलिथासय्यां नः माँ अपा दः नः फि हे ल्यं दः । पुखुली नाः मज्वय्केता अपां

मस्यूसिं मगा जक वं धाल । अपां मसिल धःसा डातय्सं क्वय क्वय क्वस्यूगु भेतय् नयो बी धःसें थाना दकलय् क्वय्यं द्योचा छबा दः । उकिया च्वय् कु नेकु निसें प्यकु (३ फुट निसें ६ फुट) फि लायोतःगु दः । फिया देनय् म्हु क्छि ति देचा वाड तःगु दः । उकिया देनय् अपां सियो तःगु दः । रानीपुखुली तयो तःगु द्योचा ख्वपया सांगाय् नं व मेमेगु थासं हयो तःगु खः । कालिगढ पिसं न्हिं द्रिछि व डय्यतका निसें हिंय्यस व डय्यतका दां ज्याला दक कः गु खः । थुकि हे वयकपुं सन्तुष्ट, लय्तः ।

छगू खाय्यं धःसा अपुं नुगः मछिंकः चित्त बुभ्ने मजुयो च्वंगु जुयो च्वना ।

'न्हपां थाकुगु ज्या जुक्व जिमिसं याडा । लिपा जिमिता वयम्बःल दक विदा बियो ठेक्कां ज्य सांकला' मैयां नं धाला । श्व पुखुया अः छु नं हालतय् दय्के फैं मखुत धः बलय् जिमिता सः तला । जिमिसं हिम्मतयाड पुखुया ख्वः वयक ज्या साड बिया । चान्हयाय्गु, अपांसियगु पःखः दानय्गु फुक्क ज्या सिधय्क बिया । गःजु छुय त्यो बलय् जिमिता लिता छ्वयोहला । पुखु दय्केदक सःत ब्वड यंक सेलिं पुखुली नाः थाड ज्या क्व मचः तलय् जिमिता हे ज्या सांकसा छु स्यनि ? वयागु नुगः खाँ । श्वहे खाँख्य् नुगः मछिंक अपुं रानीपुखु स्व हे मवानि । 'नाः खं थाड पुखु जाय्कल धःगु न्यडा, अथेनं स्वः मवाडा नि जक धाला- छु स्व वानेगु अः? जक नं धाला ।

श्व खाँ न्याडा बलय् दुमरं ठेक्का खय् विय्गु धःगु खाँ मिले मजुसेलिं थः पुं छखय् लिडागु खाँ कान । जिमिसं ज्या याय् हाँ हे धाय्यागु खः, ठेक्कां ज्या सानय्गु ख्वपया मान्यतामखु । चलन मखु । जिपुं उपभोक्ता समितिपाखं हे ज्या सानय् मः जक हाल च्वडा । वयकपिसं लिपा ठेक्का खय् यंकेगु खाँ ल्हात । जिमिता हे ठेक्का

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

कः दक नं धाला । जिपुं माने मजुया अलय् ज्या मयासें ल्याहाँ वयादक वं धाला ।

ज्या क्वमचः बलय् हे ल्याहाँ वयमःसां वयाता छतिं हे नुगःमछिं मजु ।

जिपुंया ग्वाहाली यो वाडापुं खः । न्ह्यला च्याला ज्या साडाबलय् थःकय् दःगु ज्ञान, सीप व शैली फुक्क स्यनय् धुन । वं धाल 'लौपु क्यनय् धुनकिं न्ह्याम्हा वयो ज्या सां सां स्यनिमखु' दुमरं धाला ।

अः पुखुली जाय्क नाः थाड च्वंगु नपां थः गु हे पहः लं मौलिक शैलीं दय्के धुंकगु रानीपुखु स्वयो मन लय्तायागु व गर्व जूगु खाँ कान ।

पूखां स्यड तकगु सीप व शैली जिमिसं थःगुथासय् यां छ्यलागु हे जुल । उकिता ख्वपं पिनय् नं ज्या याड क्यनय् दः गुलीं जिमिगु मन चं चं धः, गर्व लगे जू । वं धाल । वं ताड धाल-रानी पुखु दय्के फौगु मखुतला जक अपलं मनू तय् मनय् ख्वं चाय् धुंकगु खः । जिमिसं पुलांगु पहः लं मौलिक शैलीं दय्क क्यडा । थौं रानीपुखु दय्के धुंकगु खाड सु नेपःमित लय्मताई ? थुकी ख्वपयाय्गु तः हांगु लाहा दः धाय्गु स्युपुं सु ख्वपबासीतय्सं गर्व मयाई ? ख्वपया कालिगढपिनिगु नुगलय् स्याकगु बारे जिमिसं पुनः निर्माण प्राधिकरणया प्रमुख कार्यकारी सुशिल ज्वाली नपां नं खाँ ल्हाडा । वयकलं ठेक्कां वियगु त्वहः तयो कालिगढपिन्ता लिकायो छ्वयागु मखु धायोदिल ।

'पुखु दय्केगु धाय्थें हे ज्या वयक पिसं हे याड दय्गु खः । भतिचा न्हपां हे सिधय्केगु मतिं चा ल्हय्गु, किबाः दय्केगु, स्वमा पिय्गु थजगु ज्या ठेक्कां याकागु खः । वयकं धायो दिल । 'थुकि उपभोक्ता समिति दुश्याड हे याकागु खः । ख्वपया कालिगढपिनि पाखं सय्कागु सीप व ज्ञान छ्यलः यँया उपभोक्ता समितिं ज्या साड

च्वंगु दः । दां दां निसें दिक तःगु ज्या वयकपिसं लाहातयो पू वांक बिल । वयकपिसं बः बियानिं हे रानीपुखु पुलांगु पहः काथं हे दय्के फौगु जुल धाय्गु विश्वास ब्वलांगु खः 'वयकं धायोदिल । नपां उब्ले अपलं जनतां दवाब ब्यूसेलिं सरकारं रानीपुखुया जिम्मा प्राधिकरणता ब्यूगु अलय् जनताया मति काथं हे दय्के मः धाय्गु चुनौती दःगु नं खाँ काड दिल । जिमिगु उगु चुनौती नपां ल्वाय्ता ख्वपं साथ बिला दक नं वयकं धायो दिल ।

खः यां रानीपुखु दय्कपुं व कालिगढपुं अनुभवी पुं हे खः । अमिसं स्वसदा पुलांगु भाजुपुखु परम्परागत शैलीं ल्हवनय्गु ज्या यागु खः ।

रानीपुखुं प्रभावित जुयो अजगु हे शैलीं दयकतःगु भाजु पुखुली नाः मथाइगु समस्या स्वीदा हाँ पुखु सुड वांगु खः । अलय् २०४८ साल पाखय् ख्वपया तः पुखु (सिद्धपुखु) ल्हवनय्गु ज्या जुल । दाच्छी विक स्थानीय मनू तयसं थःगु हे बुद्धि बल छ्यलः पुखु दय्कला । वहे स्थानीय पाखं भाजु पुखु ल्हवडः, म्वाकः तय्गु ज्या जूगु खः । उलिजक मखु भाजु पुखु व रानीपुखु दय्कगु ज्या स्वयो यल महानगरपालिकां नं न्हँ पुखु दय्केगु जिम्मा थ्व हे पुचः ता ब्यूगु

खः । न्हँ पुखु हिंखुगु सदिसं जुजु सिद्धिनरसिंह मल्लया पालाय् दय्कगु खः । न्हँ पुखुली ज्या न्ह्याक च्वडागु खाँ दुमरं धाल ।

'अ जिमिके दःपुं कालिगढपुं पुलांगु परम्परागत शैलीं पुखु दय्के गुली तस्कं अनुभवी जुय धुंकल । पूखां स्यड तकगु ज्ञान न्हँगु पुस्ताता लः लहाड तकय्मः दक नं दुमरं धःगु खः । नपां यँ यल न्ह्याथाय् नं पुलांगु पहः लं पुखु दय्केता सः तसा थःपुं तयार दःगु नं वं खाँ काना । कन्ह्य मेगु पुखु दय्केता सःत सतं याय्, अः याता रानीपुखुता सास ब्यूपुं ख्वपता यँ पाखं सुभाय् देछाय् मःलाकि म्वँ ?

छिकपिसं थःगु नुगः बियो म्वाकः बिइबलय् डा. भगवान कोइराला व रमेश कोइराला जू पिन्ता देछाइ कि देमछाई ? ख्वप नगरपालिका व आना याय्पुं कालिगढ वुं सुभाय् काय्गु हक दःपुं मनू खः । प्राधिकरण प्रमुख ज्वाली जुं धायोदिल । जिमिसं छगू ज्या इवः दय्क फुक्क कालिगढपिन्ता रानीपुखु स्वः भ्याय्ता ब्वनय तिति ।

पिथनाः शनिवार असोज १०, २०७७
किपाः नारायण महर्जन, सेतोपाटी

बाखं

धात्थेंगु छपा किपा

आशाकुमार चिकंभञ्जार

म्हेगः पुडकिम्हा वैद्य बाज्या छम्हा त्वाल्य् दैबलय् अस्पताल हे दःगु थें ताय्की । अजिचा छम्हा दः थाय् प्रसुति गृह हे दःगु थें ताय्की । सलंसः दा तक थव रीति न्ह्याक च्वन ज्वी साय्द । देसी वास नलकिं न्ह्याब्लें नयं तुं मालिगुदक मेडिकल सेवाया विरोधय् सः तयो वः पुं भी अजा-अजिपुं अः वयो कितिकक जुलकिं अस्पतालयय वानय्यु याड हल । अथेनं बौ तय्यु, पुजा याकेगु, जाकी ह्वलय्यु त्वः मतः नि । फुक्क अस्पतालय् वापुं ल्वयलांक ल्याहाँ वला मखु फुक्क वैद्यथाय् वापुं सीता मखु दक तान्त्रिक व वैद्य वासता काचाक्क हाकुतिड छ्वय्य हे मफूनि । कपः स्यासा अविर बुल जाकी ह्यौक सन्ध्याकालय् पुजा याकिपुं प्वास्यासा दोकाय् बौ तडुपुं भारा जूसा खुसी सिला बौ तय्की पुं अलय् वालाइली पुना दक जाकी ह्वलः तुफिं व परासीं भाराभारा याड च्वपुं अः नं मरुगु मखु । थव मन शान्त याडगु मनोवैज्ञानिक पक्षया छुं भाति सत्यता दःसां थौया वैज्ञानिक युगय् मेडिकल (देसी) वासया भर मकः सिं मज्यू दक न्ह्याब्लें हः जुम्हा शोभा छम्हा जनताया हूलं ब्वलांम्हा नर्स खः ।

नर्सया जीवन थःगु पारिवारया विचः याय्यु स्वयो अस्पताल देगः, ल्वगी तः द्यो भः पियो ज्या सानिपुं सेवकत खः । थः च्याड कतयाता तुडजला विडपुं मैनमताथें न्ह्याब्लें थः दुःख सियो कतः ता सुख विडपुं मनू खः । तुडगु ऐप्रोन थें सफागु नुगः अलय् थः कत स्वयो अस्पतालय् वपुं विरामी पिनिगु सेवा याय्युलि भ्या भाति हे म्हँव मयासें न्हयल न्हयल सेवा याडम्हा नर्स शोभा शत्रु वसानं वया मन न्याय्के फःम्हा तस्कं दया-मायाया दुकु थजगु नुगः दःम्हा नर्सया ख्वः न्ह्याब्लें न्हिलासु दां । सायद दुःख धाय्यु वयाता गुब्लें हे मव थें च्वं । तुडगु ख्वः,

कुलिचिंगु साँ, थिक्कगु जिवंलाम्हा नर्स शोभा थः ज्या सांगु अस्पतालय् फुक्कसिया योम्हा, शत्रुधाय्युं सुं हे मरुम्हा, फुक्क नपां मिलय् जुयो च्वनय् सःम्हा तस्कं मिलन सारम्हा मनू नं खः ।

विद्यार्थी जीवनय् सय्यकागु खाँ लिपा थयंकता जीवन न्ह्याकेगु लाँपु थें जुडगु । विद्यार्थी जीवनय् सडगठने च्वड देश व जनताया निस्वार्थ सेवा याय्यु, इमान्दारीपूर्वक ज्या सानय्यु खाँ दाइपिसं काड, सचेत याड तःगु पाठ वं गुब्लें लुमँमांक । वहे शिक्षा वयाता न्ह्याक्व हे थाकुगु इलय् नं थाकु मचः सें ज्या याय्यात्ता छ्वासा बिडगु । जीवनया छगू छगू पलाख्य सेवा भावं त्वः मफिडक वानय् फःसा अपलं गरिब तय्यु सेवा याय् फँगु मनय् ग्वाकः विरामी वै बलय् थःपुं हे मनू थें दुःख ताय्क सेवा याडम्हा, रोगलांक छ्वय्य धुंकः थः हे लांगु थें ताय्किम्हा शोभाया बानी नपां फुक्क परिचित । गुम्हासियां विदा मिले याय् मालकिं पलि शोभा, गुलिसिया ज्या फियमःसा ज्या ब्वडगु शोभाता मानौं व फुक्कसिया भ्वातिखः छँयँनं थामाथें वं कुवियो च्वनि फय्यक नं, मफयानं कुबियो च्वनि । यदुड जूसां न्ह्याब्लें-न्ह्याब्लें । मेपिसं वाता मधःगुनं मखु- छं उलि मछि ज्या साड छंता छु अपः धेबा बिडगुला ? नः प्रमोशन हे याडगु ? वं मुसुकायो लिस

बीः 'मन आनन्द जुडगु' कर्तव्य पू वांकागु मनं सन्तोष जुडगु । मेपिसं जवाफ न्यड म्हतु प्यकुंकी ।

शोभां सरकारी अस्पतालय् लोक सेवा पास याड वांगु नं प्यदा फुड डादा क्यनय् धुंकल, व डाडाया इलय् वं थःता छम्हा तस्कं भिंम्हा बांलांम्हा नर्स खः दक म्हासिडकय् बिय फःगु वयागु इमान्दारी पूर्वकया सेवा हे खः । धेबा दःपुं यां तः तः हांगु प्राइभेट अस्पतालय् वानी । गरिबपुं योसां मयोसां सरकारी अस्पतालय् शरणय् मवांसीं मगाःगुलिं गरिबपुं अस्पताल स्वस्वं सीड च्वंगु दः । देशय् गणतन्त्र वल हँ, प्रजातन्त्र वल हँ अथेनं थव पुँजीवादी व्यवस्थाय् ज्यासाड नैपुं ज्यापु ज्यामिया

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

निंतिं भिं जुइगु ज्या याइ मखु धाय्गु खाँ वं स्यू । अथेनं थमनं फयागु सेवा याःसा गरिब जनताता छुं भाति राहत जुइगु वं डाक्टरत छम्हा नेम्हासिया जीवनी ब्वड सयकः तःगु दः । अग्रज डाक्टरत छम्हा नेम्हा सिया सेवा भावया खाँ न्यड तःगु दः । उकिं व चां न्ही मधःसें अस्पतालय् विरामीया सेवा याड मनया पुखुली मन्ह्यं मन्ह्यं म्हेगः या खाँ द्रहँ वयो च्वन बर्षाया बः दुब्बाड वः थें पाडां पानय् मफय्क । थःगु परिवारतनं खाँ थूपं जुयो शोभाता उलि थाकु मजु । थः जहाननं वहे बिचःलं प्याड सेवाभावं चुलिजायक च्वंम्हा जगुलिं नं शोभाया मन हवः । कलेजय् ब्वंकिम्हा जहान थाकु धाय्गु मस्यूम्हा अलय् शोभाया दुःख स्यूम्हा जगुलिं मचा स्वयगु लिसें छँ जाथु कँथु भाडाकुडा सिलय्गु तक फुक्क ज्या सानिगु खाड गुम्हां-गुम्हां जलाखालापुं फस्वयो न्हयलिगु वया जहानं मचःगु नं मखु । अथेनं खुयो नयगु छिकाय् लज्या, ज्यासाड नयता छुकिया लज्या धा धां थमनं याड वयागु ज्याखय् वयक गुब्लें हे भः मन्हँ । थौं छाय् थें बसन्तया इलय् सिमाचुली जायो वथें शोभाया मनय् खाँ चुलि जायो च्वन । अस्पतालं छँ ल्याहाँ वयो च्वंम्हा शोभाया मनया शान्ति भड्गु याड लाँय् वम्हा छम्हासिया लुकुछिड वम्हा मचा ख्वःगु तायो वया मन छत्थुं हे छँ थ्यं वान । वया थः काय लुमांसे वल । मांया नुगः नं खः, मायां भय् ब्यूगु, नुगः भः भः न्हयो पला ब्वक ब्वक छितः ।

छँ लुखातय् थ्यनय् वं हे मचाया ख्वः स्वयगु गना-गना त्वालया शंखमाया मामा विन्ति यो वल । कया शोभा जि छय् छु जुला थें ? थौं न्हिच्छी ख्वयो च्वन । ज्वरनं वयो च्वंगु दः । म्वसः नं वयो च्वंगु दः छक स्वयो बिया या ।

शोभा छक भस्के जुल-छाय् अस्पतालय् मयंकाला? अःतक छाय् छँसं तयो तयागु लय् ? शंखमाया मामां हथाय् पथाय्सं

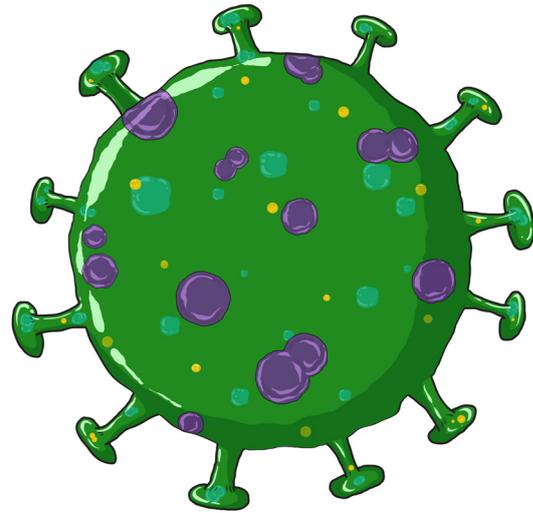
धाल-अस्पतालय् यंकल किं कोरोना सोरोना जक धायो हैगु हँ । हकनं धेबा नं यक्व काइगु हँ । उकिं छंता पिड च्वडागु । कःया छक स्वः वाया । व ख्वयथें हे हाल । लाहा ज्वड लुत्तु हे लुल ।

शोभाया छुयाय् छुयाय् जुल । वानय् धात्थें कोरोना खःसा थः ता नं पुनय् फःगु । मवांसां थःगु कर्तव्यं बिसे वाडागु थें जुइगु जुल । आखिर थः वुत, कर्तव्य त्यात । व कः नुसा धायो मचाता स्वः वान । मचाया ज्वर स्वत, ज्वर १०० डिग्री स्वयो अपः हे दः । म्वसः नं वयो च्वंगुलिं हलिमय् डाड वयो च्वंगु कोरोना जुयफः दक शोभां अस्पतालय् वानय्गु सल्लाह बिल । व छँ वल । साभू थाड लाहासिल । सुरक्षित जूयमःगु फुक्क ज्यायात । अथेनं वया मन मन्हयात । थः जाहानता फुक्कं खाँ काड थः छखय् लिक्चवन । कायमचा ख्वयो च्वन । बः न्हि ज्वयो हःम्हा मासाँ ल्याहाँ वैगु स्वयो च्वंम्हा साँचा थें मां पिड दुरु त्वनयता च्वड च्वंम्हा मचां थः मां मखाँबलय् ख्वइगु हे जुल । बौम्हासिं अनेक तरहं हेयक च्वंसां मचा महयोगुलिं शोभाया मन मख्वःगु मखु । अथेनं सुरक्षाया खाँ स्यूम्हा शोभां मायां काय् बितय् जुइगु खाँ थुइक नुगः स्वताक्क चिड छखय् लिक्क क्वारेन्टाइनय् च्वन ।

सु थाय् जुल । थौं सुथाय् निसें द्यो चमकां । वया गनां वानय्गु मन हे मन्हयात । थः काय्या ख्वः स्वय्गु इच्छा दःसां थः ता खानीला जक ग्याड जुयमाल । मचाया माया छखय् कुड सेवाया खंगु क्वथाय् बाहा च्वड च्वंबलय् शंखमाया

मामा तः तः सलं शोभाया छँ क्वय् वयो हः वल । मज्यूम्हा सिं मज्यू धाय् म्वः ला ? व मचा गना वानिम्हा जक वाय्के कोरोना ल्वय दैगु ? व शोभाचां अस्पतालं पुंकः वयो मचाता पुंक बिलाकः । कः अपुं सुं हे पिकाय् मजिल कः । अमिगु छँ सील याय् माल धाय् वं त्वालया च्वापुकपुं, वासपसलय् खःगुं मखुगुं वास च्वयो धेबा नय् मखांपुं वास पसल्या, त्वालया फोहर याताजक शोभां अथे याय् मज्यू धायो सम्भेयाक च्वंपुं मनूत, चुनाब बलय् धेबा नयो शासक पार्टीता भोत ब्यूपुं मनु तयता चोता बैठकय् जात प्वल ब्यूपुं मनूत वयो शोभाया छँ सील यात । अपुं हे प्याहाँ वय मजिल ।

शोभां थः अस्पतालया स्वाब परीक्षण याइपिन्ता सः तल । वहे मनु तयसं कोरोना दःगु गाडी वय्केगु मखु दक हः जुल । अमिगु मनय् शोभाया सेवा भावं थता लागु नोक्सानया बदला काय्गु मति खः । अलय् वडाया वडाध्यक्ष जु नं भःगु जुयो च्वना । वयकं शोभाया बानी बांलाक हे स्यू । वयकलं व मनूतयता सम्भे बुभे याय्गु कुतः याड दिल । ल्वगित मखु ल्वयता हेला यो । ल्वगिता मन ह्वयकः माया याःसा ल्वय मथां लानिगु खाँ काड दिल । न्हयो वपुं खःसा दक थानय् अः पुई न्ह्यो व छुड

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

च्वंपिन्ता गथे थानय् फै । वयकं खाँ थुल । अः लाहापातिं बाड्गो मयासिं घ्यो तुय मफैगु सियानिं पुलिसता सःतला । पुलिसनपां नं म् धिड्ड सान । व मचाता छुं जूसा शोभां पुलिगु खः ला ? वया काय् पलि बिड्गु खः ला ? आना मानवतां थाय् त्वः तल । धर्म मिखा तिस्यूसेलिं वडाध्यक्षजुं जॉचय् हे मयासिं गथे धाय् फै दक न्हयसः तयोदिल । अमिसं मचाता सारे यासेलिं अः हलु धः सेलिं कुतिडाड च्वनय् मनिला दक कपः छुपें सियमरुगु खाँ ल्हासेलिं बल प्रयोग याय् माल । त्वालया भिंपुं जलाखालापुं नं मँ वल । खाँ थुयवं नेगू पक्षया धिं धिं बल्ला जुयानिं सत्य त्यात । शोभाया छँ वाड स्वस्थकःमि पिसं स्वाव परीक्षणया नमूना काल । मथां रिपोर्ट वैगु सान्त्वना बियो वयकपुं भाल ।

शोभाया मनय् छुं खाँ ल्हासां वं खाँ बांलाक हे थू । वं शंख माया मामाता न्हयपतय् स्वं पुयो, ल्हाड हःगु नं बांलाक हे चः । अलय् सेवा हे धर्म खः दक याडागु सेवां न्हयाब्लें मेवा खाय् दै मखु धाय्गु नं वं मथुगु मखु । वर्गीय रुपं सचेत याय् मफू वलय् सोभा सीधा जनताता खःगुं मखुगु खाँ काड गुम्हासितां छभव छलुकु नकः, छर्किचा त्वंक थथे हमला याकिगु खाँ अग्रज दाइपिसं धाइबलय् मखुथे च्वंगु खाँ थौ थः गु हःनय् हे लाखे प्याखं ल्ह व बलय् वया

मनय् छक भवखा वःगु नं खः । त्वालया सुं बिरामी जूसा सितिंलाम्हा शोभा मवासिं मगाः, मानौं अमिसं हे लहिड तयाम्हा थें । भातिचा लिपालाःसा तं पिकाइ अमिसं तलब बियो तयाम्हा थें । अथेनं समाजय् ह्युपा ह्युता जनताया छँ छँ वाड थुइके बियमःगु खाँ चःम्हा शोभा थः फःसां वाड च्वनि, तस्कं थाकुव वयो मफः सां व वाडहे च्वनी । म्हेगया सुविधायया धँ थौ खतं नय्क बिल । थव छम्हा अस्पतालया वानिम्हा दयो त्व हे ग्यापुगु ल्वयया ढुकु थें जुल दक हः जूपुं थौ तस्कं ली मलाक हः जुयो च्वना । धात्थें शोभां ल्वय्या प्वा तयो वा हे पिड ल्वयया खेती याइगु जुलला दक मनय्या धुं नय्क च्वन ।

छन्हू हे सुंक मच्चनिम्हा शोभाया थौ लाहा तुति हे चिड ब्यूगु थें जुल । थः काय्या मायां घ्वातु घ्वाड यंकसां थमनं थिय मज्यगुलिं मनय् दुनय् गाथी चिड च्वंगु माया फेनय्ता थःगु रिपोर्ट वयमःगु खाँ वं बांलाक हे थु । थःगु मोबाइलय् सान्त्वनाया म्यासेजत नं मवगु मखु । अथेनं रिपोर्ट पिड च्वनय्गुति थाकुगु मेगु मरुला धाय्थे वाय्ता च्वड वल । म्हेगः ई वांगु मचाइम्हा शोभायाय् ई थौ छगु छगु मिनेट घौ थें, छघौं दिन थें च्वड वल । गुब्लें गुब्लें थःगु पेशां घृणाया ख्वःपा पुयो इलय् ब्यलय् झ्यालिं चां थें हेपेयो मवगु नं मखु । अथेनं थः मनं हे ल्ययो व्वाडागु

विषयता छगू नेगू घटनां मज्यगु दकः निर्णय याय्गु बुद्धिमानी मखु धाय्गु वं थू । नाइटिंगेल कोटनिश, बेथुन पिनिगु जीवनी व्वाड त्याकगु मनता छक नेक वैगु धाकु फसं गथे स्याय् फै ? हकनं फुक्क मनूत अथे मभिंपुं नं मखुनि । हलिमय ड्वांक वयो च्वंगु कोरोनाया धाकु फसं भीगु दे जक मथिड्क गथे च्वनय् फै ? स्वास्थकःमि पुं उगु लडाइया हःनय् च्वड ल्वाय् मःपुं सिपाही खः धाय्गु मतिं शोभाया मन चित । धात्थें कोरोना पोजेटिभ वसा थःगु हे छँ काथं मछिंगु । गना वानय् गथे च्वनय् धाय्गु मनय् खाँ ल्हाक ल्हाकबिचः याड च्वंगु शोभाया मनय् तगवगां थथे थः मचा ख्वःगु सलं मिखालं नेफूति ख्वबि बः वल । मचाय्क ख्ववी हुं हँ रिपोर्ट मथां वःसा ज्यू धाय्गु मतिं ताः हाक छक सास ल्हात । पलखलिपा मचा न्हेल हःगु सः ताय् दत । वया मन छकलं याउंसे च्वड वान । व च्वडागु लासाय् छक मँ पुल । अलेय् छभा माकुव न्हयों नं वल । जा नः धःगु सलं न्हयलं चःम्हा शोभाया मनय् थः जहानया चकांगु ख्वः स्व स्वं छक मुसुकाल । 'छंता छुं हे जुइमखु' धःगु बचन सत्य जुयमः दक मनय् ततं जा नयो छक भवसुम्हा शोभा सुथाय् चखुं बखुंया सलं न्हयलं चाल थौं द्यो चकां । धात्थें भिंपुं खाँ न्यनय् दैगु ज्वी धाय्गु मति तयो व रिपोर्ट पिड च्वन ।

इणाण

ख्वप नगरपालिका पाखं पिथाड च्वंगु स्वप पौ बः छि पौ खय् बांलागु च्वसु त बियो ग्वाहाली याड दिसँ । उगु रचनाया ल्यः ज्या याड पारिश्रमिक बियगु खाँ ख्वप नगरपालिकाया २०७७ श्रावण २६ गते च्वंगु बैठकं

क्वः छ्यूगु खाँ ब्याक च्वडा ।

सम्पादक
स्वप पौ

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

स्नातक व स्नातकोत्तर तगिया नियमित परीक्षा न्ह्याकेता अनलाइन अभिमुखीकरण

असोज १३

पूर्वाञ्चल विश्व विद्यालय परीक्षा व्यवस्थापन कार्यालयं न्हःल्या २०७७ असोज १५ गते निसैं वैकल्पिक विधिं न्ह्याकिगु स्नातक व स्नातकोत्तर तगिया नियमित परीक्षा न्ह्याकेता मंगलबार खप इञ्जिनियरिड कलेजया प्राध्यापक व कर्मचारी पिनि दथवी अनलाइन अभिमुखीकरण ज्या इवः क्वचाल ।

खप इञ्जिनियरिड कलेजया गवसालय जूगु अभिमुखीकरण ज्या इवःसं कलेज व्यवस्थापन समितिया नायो नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं कोभिड १९ भवल्वयया कारणं तिड तय्मःगु ब्वनय् कुथित चाय्के फौगु अवस्था मरुगुलिं खप नगरपालिका पाखं न्ह्याक च्वंगु कलेजं अनलाइन कक्षा मदिसैं न्ह्याक च्वंगु नपां ब्वनामिपिसं छँसं च्वड सय्क थुडक च्वंगु खँ काड दिल ।

अनलाइन परीक्षाया इलय् जुइगु प्राविधिक समस्यायापलि मे मेगु उपायत छ्यलः परीक्षा कायमःगु खँय् बः बिसैं वयकलं ब्वनामिपिनिगु शैक्षिक विकासया नितिं कलेज प्रशासन व्यवस्थापन समिति व शिक्षक कर्मचारी पिसं इमान्दारी पूर्वक ज्या सानय् मः धायोदिल ।

थजगु संक्रमणया तस्कं काथं मछिंगु इलय् कलेजय् ज्या सानिपुं शिक्षक व कर्मचारीपिसं जिम्मा कायो ज्या याय्मःगु खँ ग्वाकसैं नगरप्रमुख प्रजापति जुं नेपः या सरकारया मापदण्ड काथं नगरबासी सङ्क्रमित पित्ता बिच याड खप नगरपालिकां व्यवस्थित व सुविधायुक्त आइसोलेसन केन्द्र निस्वांगु खँ ब्याक दिल ।

‘सकल जनप्रतिनिधिपुं कोरोना भवल्वय सङ्क्रमित मयाकेता चां न्हिं मधःसँजुयमःगु इलय् फुक्क स्थानीय तहता शिक्षाया जिम्मा क्विडके हला ।’ वयकलं धायोदिल गुलि पूवानि मवानी स्वय हे बाकी दः नि ।

ज्या इवःसं खप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी जुं खप नगरपालिकां शिक्षा पाखं नगर दुनय्या नपां देशां देछिया ब्वनामिपिनिगु लागिं प्रविधि मैत्री शिक्षा बियता अनुसन्धानात्मक शिक्षाया लाँपुं वानय् मगु खँ वयकलं ब्याक दिल ।

ज्या इवः सं खप इञ्जिनियरिड कलेजया प्राचार्य सुजन माक, खप कलेज अफ इञ्जिनियरिड या प्राचार्य सुनिल दुवाल, उपप्राचार्य रविन्द्र फौजुं नं न्वचु तयो द्यगु खः । नपां कलेजया विभागीय प्रमुख पिसं लकडाउनया इलय् विभागं यागु ज्याइवः नपां अनलाइन कक्षा व परीक्षा विधिं काड दिल ।

वडाया दुजः शिल्पकारया राजीनामा स्वीकृत

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप नगरपालिका वडा नं. १ या वडाया दुजः विश्वराज शिल्पकारं न्हि ल्याः २०७७ असोज १५ गते ब्यगु राजीनामा वहे दिन

निसैं लागु जुइगु याड स्वीकृत यागु जानकारी बियो दिल । प्रमुख प्रजापतिजुं असोज २३ गते च्वंगु कार्यपालिका बैठकय् उगु जानकारी बियो द्यगु खः ।

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

‘खुयो पास जूगुया अर्थमरु’

- का.रोहित

असोज १६

मदैगु धायोदिसे अमिसं देश व जनताता हे

क्वथय् थुनिगु खाँ काड दिल ।

वागीश्वरी कलेज ब्यवस्थापन समितिया नायो नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ब्वनामि पिनिगु ल्यःज्या थौं निसें हे सुरु जुल धायोदिसे देशयाता फुक्क विषयया जनशक्ति मालिगु लिं फुक्क हे विषय उलि हे महत्व दैःगु खाँ काड दिल । वयकलं दे ठेकेदारपिनिगु मनोमानी खं याड देसी सः कारखाना छगू हे चाय्के मफःसेलिं थुगुसी देसिसः मत सिं हे वा पिय मःगु खाँ ब्याकसें ठेकेदार व नेम्हा प्यम्हा ब्यापारी तय्गु जालय तःक्यड स्वनिगलय् द्रहँ

दः धायोदिल ।

वागीश्वरी मा.वि.या हिंछगू व हिन्यगू तगिंया कजि ज्ञानसागर प्रजापति जुं ब्वनामिपिसं छगू विषय जिं दक्षता कायो हे त्वः तय धाय्गु मतिं ब्वड विशेषज्ञता काय मःगु खाँ कड दिल । वयकलं विषय फुक्क हे बांलागु जूगुलिं थः मनं मेहनत याड ब्वड पास याय् मः धायोदिल ।

विद्यालय ब्यवस्थापन समितिया नायो रविन्द्र ज्याख्वः जुया सभा नायोलय् जूगु ज्याइवःसं सभानायोया भाला कुब्रिसे वागीश्वरी मा.वि. ता ब्वस्यलागु नमूना काथं ल्यंकः तय्ता न्हँपुं वः पुं ब्वनामिपिनिगु तहांगु लाहा दै धायोदिल । वयकलं कोरोनाया संक्रमणया इलय् नं ब्वनामि पिन्ता वैकल्पिक प्रविधि छ्यलः ब्वकय् ताडागु खाँ ब्याक दिल ।

वागीश्वरी माध्यमिक विद्यालयसं थुगुसी हिं छगू तगिंखय् भर्ना जू वपुं ब्वनामिपिन्ता बिहिबार अनलाइन पाखं लसकुस नपां अभिमुखीकरण ज्या इवः जुल ।

ज्या इवःसं मू पाहाँ नपां नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो नारायणमान बिजुक्छें जुं छम्हा छम्हा मनू नं छगू विषय दक्षता हासिल याय् मः धायोदिसे सुनं ब्वनामि पिसं जाँचय् खुयो च्वयो पास जूगुया छुं हे मू

वइगु लाँपुइ कडा याय् मफः सेलिं स्वनिगलय् कोरोना अपलं मनूतय्ता पुड तस्कं ग्यापुगु अवस्था वःगु खाँ न्हिं थांसे सरकारया कुबुद्धिं याड देश बर्बाद जुयो च्वंगु खाँ काड दिल ।

वयकलं राजनीतिशास्त्र ब्वनिपुं ब्वनामिपुं म्हवँ जुयो वांसेलिं देशय् राजनीति याय्गु धाय्गु पेशार्थे मति तयो भ्रष्टाचार याय्ता अःपुगु थाय् काथं न्ह्याक वयो च्वंगु

वागीश्वरी मा.वि. या प्र.अ. कृष्ण प्रसाद धन्छा जुं ब्वनामिपिन्ता न्हँगु जोश नपां न्हँगु उत्साह ज्वड हज्याय्ता बः बियो दिल । ब्वनामिपिसं आलोचनात्मक बिचः ज्वड सृजनात्मक ज्या याड थः वं थः वय् सञ्चार जू जू ग्वाहालीया भावना ब्वंलाकः हज्याय्मः धायोदिल । ज्या इवःसं सहायक प्रधानाध्यापक कृष्ण प्रसाद कर्माचार्य जुं नं न्वचुतयो द्यगु खः ।

ख्वप अस्पतालया निरीक्षण

असोज १८

ख्वप नगरपालिकां दय्क च्वंगु ख्वप अस्पतालय् ढलानयागु नगर प्रमुख सुनिल प्रजापतिजु स्वः भाल । च्याम्हासिं गलय् दय्क च्वंगु ख्वप अस्पतालया डागूगु तल्ला ढलान याड च्वंथाय् नगरप्रमुख प्रजापतिजु स्व भःगु खः ।

मोहनी नखा मः काथं जक डाय्केता छलफल

असोज १८

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायो सुइ मोहनी बलय् याइगु खँय् ब्वाकिगु जात्रा व मोहनी नखा नपां स्वापु दःपुं थी थी सरोकारवालापुं नपां मोहनी नखाता मः काथं जक डाय्केः गु विषय छलफल जुल ।

थुगुसी कोरोना भवलय् खवपय् नं डाड पुड वासेलीं भन भन ग्यापुयो वगुलिं हःनय् वयो च्वंगु मोहनी नखा व उब्लेया जात्रा पात्रा हुलमुल मयासें गथे डाय्के फैं धाय्गु विषय छलफल याडः च्वडागु खँ प्रमुख प्रजापतिजुं धायो दिल । वयकलं कोरोना भवलय्या कारणं तस्कं ग्यापुगुलिं खवपया सांस्कृतिक नपां ऐतिहासिक महत्व

कः घाड च्वंगु जात्रा पात्रा, नखाःचखा मः काथं जक सुरक्षित जुयो डाय्के मःगु बाध्यता काड दिसे नगरबासीपुं थः थमनं हे सुरक्षित व सचेत जूसा कोरोना लवय नियन्त्रण याय् अः पुइगु

खँ ब्याक दिल ।

कोरोना महामारीया इलय् नं खवप नगरपालिकां नगरबासी संक्रमित पिन्ता सुरक्षित काथं तय्ता न्हयडागु शय्याया सरकारी मापदण्ड काथंया सुविधा दःगु आइसोलेसन दय्कगु खँ ब्याकसें वयकलं नगरया सुरक्षा व सुचुकुचुता हःनय् तयो नगरपालिकां ज्या साड च्वंगु खँ काड दिल ।

छलफलसं खवप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्व जुं खवप नगरपालिका दुनय कोरोना लवय्या ल्वगिपिनिगु अः तकया अवस्था काड दिसे तस्कं गुजमुज याड अपलं मनूत छथाय्सं च्वड वयो च्वंगु खवप देशय् कोरोनाया जोखिम अजनं अपलं दःगुलिं थुगुसीया जात्रापात्रा, नखा चखा सुरक्षित जुयो डाय्के मःगु खँ काड दिल ।

छलफलसं मोहनी नखा नपां स्वापु दःपुं प्रतिनिधिपिसं मोहनीया जात्रा हुलमुल मयासें जात्रात इलं हाँ हे मथां क्वचाय्के मःगु, जात्रा जुइगु थासय् (स्वयमसेवक) ग्वाहालीमिपुं छ्यलः हुलमुल मयाके मःगु, हुलमुल जुइगु बाजा-गाजा पिता ह्यके मबिय मःगु, जनतात सचेत याय्ता माइकिड याकं तुं तयमःगु बिच प्वंक द्यूगु खः ।

छलफलय् नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रामलाल श्रेष्ठ, नवदुर्गा द्योगण व जात्रा व्यवस्थापन समितिया प्रतिनिधिपुं, खवःपा दय्किम्हा भाजु, आँचाबःजु, हाकु ज्या (प्रजापति) साई, अलय् पुं भाजुपुं नपांया प्रतिनिधिपुं भःगु खः ।

कोरोना पानय्ता सिद्धिगणेश साकोसया ग्वाहाली

असोज १९

खवप नगरपालिकां कोरोना भवलय् जनताता मकय्केता याड च्वंगु ज्याखय् ग्वाहाली थजु धाय्गु मतिं सिद्धि गणेश बचत व ऋण सहकारी संस्थां प्रकोप व्यवस्थापन कोषय् हिगुगु लाख, गुइच्याड व डास व पीगुर्का दां ग्वाहाली यागु खः । नगर प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुयाता सिद्धिगणेश सहकारी संस्थाया नायो राजन लाखाजुं सोमबार छगू समारोहलय् उगु ग्वाहालीया चेक लःल्हाड ब्यूगु खः ।

नगरपालिकाया प्रमुख प्रजापति जुं नगरपालिकाया इनापयाता मनंतुंसे थव नं हाँ नं सिद्धिगणेश सहकारी नपां मेमेगु संघ-संस्थाया पाखं धेबां हे न्यायमरुगु अमूल्य साथ व आर्थिक ग्वाहाली ब्यूगुलिं

सुभाय् देछासे कोरोना भवलय् मपुंक, डाड मवांक पाड तय्ता नगरपालिकां न्हयकनय् स्वयथे पारदर्शिकाथं वेभसाइट 'भक्तपुर खबर डटकम' व नगरपालिकाया पिथना 'भक्तपुर' लय पौ पाखं पिबवयो वयो च्वंगु खँ ब्याक दिल ।

कोषय् मू वगु धेबां संक्रमित पिन्ता आइसोलेसन केन्द्र नपां नगरबासी पिनिगु सेवा खय् ग्वाहाली जुयो च्वंगु खँ वयकलं ब्याक दिसे खवपया विकास निर्माण खय् छुं भाति लिपा लाःसां कोरोना लवचं मपुंकः डाड मवांक पाडः तय्ता खवप नगरपालिकां जनताया स्वास्थ्यता दकलय् हः नय् तयो मः काथं व्यवस्था याय्गुलि बः बियो च्वडागु खँ कड दिल ।

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

प्रमुख प्रजापति जुं मोहनीया इलय् जात्रा खय् हुल मयासें मः काथं जक डाय्क क्वचाय्केता नगरपालिकां मोहनी नपां स्वापु दःपुं थी थी जात्राया स्वापुदःपुं मनूत नपां पालंपः च्वड चरण वद्ध खाँ ल्हाड च्वडागु धायोदिसे वयकलं थः मातहतया सहकारी संस्थाया दुजः पित्ता थुगुसीया मोहनी नखा हुल मयासें खः थें डांक जक डाय्केता थः थः गु थासं ग्वाहाली याड बियता इनाप याड दिल । संस्थाया नायो लाखाजुं चेक लः ल्हाड सहकारी संस्था जूगुलिं संस्थाया 'समुदाय कोष' या धेबा ख्वप नगरपालिकां न्हयाकः च्वंगु आइसोलेसन व्यवस्थापनया लागिं ग्वाहाली काथं वियगु खाँ सञ्चालक समितिं क्वः छयूगु खः धायो दिल वयकलं कोरोना भ्वल्वचं मपुंकः डाड मवांक पाड तय्ता सहकारी संस्था तयसं याय्फःगु ज्या कुल दिसे लिपाया दिनय् नं थुगु ल्वय् डाड पुड मवांक पाड तय्ता नगरपालिका नपां मिले जुयो ज्या सानय्गु बचं बियो दिल ।

श्वहे इवल्य नगर प्रमुख प्रजापति जुं नगरपालिकां नकतिनी जक पिथांगु २०७२ सालया तः भ्वखाचां स्यंकगु, थुड ब्युगु सम्पदात ल्हवनय् कानय् याय् धुंगु विवरण नपां या अः तक खय् दय्के धुंगु

व दय्क च्वंगु क्पिपा नपांया साफू 'सम्पदा पुनःनिर्माण तथा जिर्णोद्धार' नां या क्पिपा साफू व नगरपालिकाया पिथनात नायो लाखाजुता लः ल्हाड बिल । ख्वप नगरपालिकां थुगु कोरोनाया ग्यापुगु इलय् नगरदुनय् न्हयाकः तःगु सहकारी संस्था तय्ता ख्वप नगरपालिका पाखं दय्कगु क्वारेन्टाइनता ग्वाहाली याड बिया दक इनाप नपांया पौ च्वयो ब्युगु खः ।

तलेजु दुनयँ बली मबिडगु

असोज २०

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई जिल्ला प्रशासन कार्यालय व महानगरीय प्रहरी परिसरया प्रतिनिधि, गुठी संस्थान ख्वपया प्रमुख व तलेजुया पुजारी त नपां हःनय् वयो च्वंगु बिजया दशमी (मोहनी नखा) या इलय् ख्वपया लाय्कुली च्वंगु तलेजु दुनयँ जुइगु थी थी जात्रा नपां स्वापु दःपुं प्रतिनिधिपुं मुड मंगलबार बैठक जुल ।

बैठकसं प्रमुख प्रजापति जुं कोरोना भ्वल्वय्या संक्रमणं याड ख्वप देशय् डाय्किगु फुक्क जात्रा व पर्वत मः काथंजक पुजा आज्ञा याड डाय्किगु याड वयागुलि जनतां ग्वाहाली बियो वयो च्वंगु खाँ कुल दिसे हः नय् वयो च्वंगु मोहनी नखा तानं सुरक्षित काथं डाय्केगु भ्नी फुक्क सिया कर्तब्य खः धायोदिल ।

नगरपालिकां छम्हा मनूया भिं जुइगु मस्वसें अपलं जनताया सामुहिक भिं जुइगु ज्याखय् मति तयो जात्रा नपां स्वापु दःपुं मनू तय्के सर सल्लाह याड वयक पिनिगु सुभावा काथं क्वः छिड च्वंगु दः जक नगर प्रमुख प्रजापतिजुं खाँ ब्याकसे थुगुसीया दशमी नखा नं अपलं मनूत मुड हुलमुल मयासें काथंछिंगु पहलं थः वं थः सुरक्षित जुयो डाय्के बियगु मतिं हज्याड च्वडा दक धायो दिल ।

बैठकं विजया दशमीया लसताय थुगुसी ख्वपया तलेजु देगः दुनय् याइगु फुक्क पुजा-आजा खय् बली (भ्वछय्य) मबिडगु व तलेजु भवानीया पुजायाता स्वास्थ्य सुरक्षा मापदण्ड काथं च्वड ताः ता पाकः सामाजिक दुरी खय् च्वड विधिकथं सामान्य पुजा आज्ञा दक याड क्वचाय्केगु खाँ क्वः छित ।

बैठकं हलिमय ब्याक महामारी काथं डाड पुड वयो च्वंगु कोरोना भ्वल्वयं तस्कं ग्यापुगु इलय् थुगुसीया मोहनीया नलास्वानय्गु

पी न्हयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

निसें (कोजाग्रत) पाँचा वाय्गु पुन्ही तक हुलमयासें मः काथं जक पुजा-आजा याड नगरबासीपिन्ता इनाप याय्गु खाँ नं क्वः छित । नपां उगु बैठकं विजया दशमी २०७७ या नलास्वासां निसें विजया दशमीया दिन खुनुं तक नगरया थी थी शक्ति पिथय् जुइगु स्वतकि तानयगु मेला, पुजा व नवरात बलय् बाजा ज्वड व मज्वसें मता ब्यू वानिगु इलय् छुं नं काथं हुल याड द्योकय् मवानय्ता जनताता इनाप याय्गु खाँ नं क्वः छित ।

बैठकं दशमी ज्वःछि तलेजु दुनय् पुजानपां स्वापु दःपुं बाहेकं मेपुं मनूतय्ता दुमकाय्गु नं खाँ क्वः छित । गुठी संस्थानं तलेजुई पुजा याय्ता दशमी ज्वः छि खय् खुइम्हा दुगु, स्वीछम्हा थू

में, स्वीम्हा हाँय् वियमःगुलि थुगुसी मबियगु क्वः जित ।

बैठकसं भक्तपुर जिल्ला प्रशासन कार्यालयया प्र.अ. यज्ञराज जोशी, गुठी संस्थान ख्वपया प्रमुख आनन्द कर्माचार्य महानगरीय प्रहरी परिसरया प्र.ता. उ. केशव कुमार थेबे ख्वप नगरपालिका वडा नं ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां, ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रामलाल श्रेष्ठ नगरपालिकाया प्रशासकीय अधिकृत दामोदर सुवाल तलेजुई जुइगु जात्रानपां स्वापु दःपुं सरोकारवालापुं सिद्धिवीर कर्माचार्य पिसं कोरोना भ्वल्वयया ग्यापुगु इलय् थुगुसिया दशमीनखाः खः थें डांकः जक पुजा आजा याड मः काथं जक डाय्के मालिगु बिचः प्वंक द्यगु खः ।

निषेधाज्ञा याय्ता सरकारकय् आग्रह

ख्वप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायो सुई च्वंगु असोज २५ गते नगरपालिका स्तरीय प्रकोप व्यवस्थापन केन्द्र या बैठक सं स्वनिगलय् छन्हू याय् हे (२६००) नेद्र व खुसम्हा स्वयो अपः कोरोना भ्वल्वचं संक्रमतपुं दःगु खाँ प्याहाँ वसेलिं स्वनिगः कोरोना ल्वय बुइकिगु (पवाथः) नर्सरी थें जुयो तस्कं ग्यापुयो खतरा न्हिया न्हिथं अप्वयो वगु खाँ काड दिल ।

मोहनीया इलय् ख्वपया लाय्कुली च्वंगु तलेजु देगःया दुनय् जुइगु थी थी जात्रा व जात्रा नपां स्वापु दःपुं सकलें मनूत नपां सल्हाबल्हा याड मोहनी नखा मः काथं पुजा-आजा जक याड खः थें डांक जक डाय्केगु खाँ ल्हाय् धुंगु खाँ ब्याकसें वयकलं तलेजु दुनय् जुइगु पुजाखय् छुं नं बली (भ्वछ्यय्) मबियगु नपां तलेजु भवानीया पुजा नं स्वास्थ्य सुरक्षा मापदण्ड काथं तापाक्क च्वड विधिकायं मः काथं जक पुजा याड क्वचाय्केगु खाँ नगरपालिकां क्वः छिय धुंगु खाँ नं ब्याक दिल । प्रमुख प्रजापतिजुं मोहनीया इलय् जुयफःगु फुक्क संक्रमणया जोखिमता बिचः याड नगरपालिकां वडा वडाय् गवाहलीमि(स्वयम सेवक) पुं छ्यलय्गु अमिगु पाखं कोभिड १९ या बारे सर्वसाधारण जनताता न्हिया न्हिथं गवाकः च्वनेगु खाँ नं काड दिल ।

बैठकसं ख्वप जिल्लाया प्रमुख जिल्ला अधिकारी हुमकला पाण्डे जुं निषेधाज्ञा छ्वासुकसेलिं स्वनिगलय् कोरोना ल्वचं कःपुं यक्व हे मनूत दयो खतरा जुयो वयो च्वंगुलि चिन्ता प्वकसें हःनय् वयो च्वंगु मोहनी नखा बलय् हुल मयासें डाय्के बियता हुल याडपिन्ता पानय्ता जिल्ला प्रशासन कार्यालयं दुनुगलेनिसें गवाड हज्याड च्वंगु खाँ कड दिल ।

बैठकं मोहनीया इलय् हुलमूल याइगु सम्भावना अपलं दः यो कोभिड १९ भ्वल्वय् डाड पुड वानिगु सम्भावना अपलं दःगुलिं उकियाता बिचःयाड नेपः या सरकारता न्हापाय् थें हे मज्यूमगागु सेवा बाहेकं मेमेगु सेवा चाय्के मबियगु याड हकनं निषेधाज्ञा याड बियादक इनाप याय्गु खाँ क्वःछित ।

बैठकं कोभिड १९ भ्वल्वय डाड पुड मवांकः पाड तय्ता हःनय् वयो च्वंगु मोहनी नखा २०७७ य् जुइगु फुक्क जात्रा-पात्रात म काथं पुजा-आजा जक याड हुल मयाकय्ता ख्वप नगरपालिकापाखं नगरबासीपिन्ता इनाप याय्गु, उकिया लागिं मः काथंया सुरक्षा ब्यवस्था सुरक्षा निकायपाखं याकेगु खाँ क्वः छित ।

बैठकसं ख्वप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रामलाल श्रेष्ठ, नेपाली सेना वीरदल गणया प्रमुख शिवप्रसाद पौडेल, महानगरीय प्रहरी परिसरया प्रहरी उपरीक्षक तारादेवी थापा, सशस्त्र प्रहरी बल स.प्र.नि. मुकुन्द चापागाईं, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग ख्वपया अनुसन्धान अधिकृत पवनराज पाण्डे, भक्तपुर अस्पताल पाखं राजेन्द्र प्रसाद नेपाल, जनस्वास्थ्य केन्द्रया प्रमुख रत्न सुन्दर लासिवा, ख्वप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं भक्तपुर घरेलु तथा साना उद्योग संघया अध्यक्ष विरेन्द्र जति, भक्तपुर उद्योग वाणिज्य संघया प्रतिनिधिपुं नपां भःगु खः ।

बैठकसं नगरपालिका स्तरीय प्रकोप व्यवस्थापन केन्द्रया दुजःपिसं न्हिया न्हिथं टुलंढ मनूत कोरोना ल्वचं पुंगु खानय् दयो वसेलिं ख्वप नगरपालिका क्षेत्रय् अः तकया संक्रमणया अवस्था व थुकिता मपुंक पानय्ता ख्वप नगरपालिका व मेमेगु वनपां स्वापु दःगु निकायत पाखं याड वयो च्वंगु फुक्क कुतः या ज्यात बैठकय् जानकारी बियो दिल ।

खवपय्या मू लायँ ल्वहँ तं सियगु ज्या न्ह्याड चंगु

बाराही खुसीया ताँ ल्ह्वनयगु इवलय

तलेजु ढुनय् जुइगु पुजा नपां स्वापु ढःपुं नपां बैठक
(२०७७ असोज २० गते)

मोहनी नखाया इलय् कोरोना संक्रमण मजुइकेता प्रकोप ब्यवस्थापन समितिया बैठक
(२०७७ असोज २५ गते)

